

LEBOSHOE
 15 AUGUST 03
 03 AUGUST 03
 LEBO SHO E
 Fair
 Expo Beirut
 Ain El-Mreisseh - next to Phoenicia Hotel
 Telefax: 01/361 040-01/361 041 Mobile: 03/611 440

ԱԶՏԱԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԹԵԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE جريدة يومية سياسية وأدبية - الدورية للثقافة والإثرائية
 1500 L.Ո. 76րդ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 117 (21459) ԵՐԵՎԱՆԻ, 29 ՅՈՒՆԻՍ 2003 10 ԷՁ

ՄԵՌՈՒՍԱԿԱՆ ԱՐԱՔԻՈՂ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ՌԻՃԵՐ
 ԿԸ ՄՊԱՆԵՆ ԴԸՆ ԼԱՏԵՆԻ
 ՎԵՅ ՀԵՏԵՒՈՐԴՆԵՐ

Մեռուական Արաքիոլ ապահովական ուժեր երկրի հիւսիսային Քասիմ նահանգին մէջ երէկ սպանած են Ուսամա Դըն Լատէնի ցանցին առնչուող վեց փնտախներ: Գործողութեան ընթացքին սպանուած են նաեւ երկու ոստիկաններ: Մեռուական Արաքիոլ ներքին գործոց նախարարութեան բանբեր տեղեկացուց, որ սպանուած վեց սեռուցիները իշխանութիւններու կողմէ հետապնդուած են Ենթադրուող կասկածելիներու ցանկին մաս կը կազմէին:

ՄՊԻՏԱԿ ՏԱՆ ՄԷՉ ՊՈՒՇ ԱՅՍՕՐ ԿԸՆԴՈՒՆԻ ՇԱՐՈՆԸ

Պաղեստինցի եւ օտար ցուցարարներ կը փորձեն քանդել իսրայէլեան ցանկապատ մը

Պուշ - Շարոն տեսակցութեան նախօրեակին, Իսրայէլ վիճողական քանի մը միջոցառում եւս որդեգրեց պաղեստինցիներուն հանդէպ: Նոր քայլերը առնելով՝ Իսրայէլ կ'ուզէ երաշխաւորել լաջողութիւնը վարչապետ Արիէլ Շարոնի եւ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճորձ Պուշի հանդիպումին:

Կիրակի երեկոյեան, այն պահուն երբ Շարոն Ուաշինկթըն կը հասնէր, Իսրայէլի կառավարութիւնը յայտարարեց, որ պատ պիտի արձակէ 540 պաղեստինցի բանտարկեալներ, որոնց կարգին են Համասի եւ Իսլամական ժիհատի 210 անդամներ:

Իսրայէլ նախապէս կը պնդէր, որ արձակուած շարժումներու անդամներ պատ պիտի չարձակուին: Ապա արձակուելիք արձակուածներէն զրեթէ ոչ մէկը բանտարկուած էր ապահովական հարցերու համար: Պաղեստինեան շարժումները թէեւ ողջունեցին ապատ արձակումն ուր շարժումը, բայց տալիս պալին անբարար նկատեցին: Պաղեստինցիները կը պահանջեն ապատ արձակումի բոլոր բանտարկեալներուն, որոնց թիւը կը հասնի վեց հազարի:

Իսրայէլ կատարեց այլ փոփոխումներ երբ երէկ առաւօտուն բանակը յայտարարեց, թէ քանդած է հրէական բնակեցման վայրի մը պատկանող կեդրոն մը Այսրյորդանանի մէջ: Հեպոնի շուրջ գտնուող չորս բլուրներու վրայ հրէաները յարած էին վրաններ շրջանը վերածելով հրէական ապօրինի բնակեցման վայրի մը:

Բանակը աւելցուց, որ վրանները քանդուեցան եւ որոշումին ընդդիմացող երկու հրեաներ ձերբակալուեցան:

Խաղաղութեան ճամբու քարտէսը կը պահանջէ, որ ապօրինի կերպով կառուցուած բլուր կեդրոնները քանդուին: Իսրայէլ ցարդ ամբողջութեամբ չէ կիրարկած այս բանին:

Իսրայէլեան բանակը սկսած է նաեւ վերցընել անցարգելները պաղեստինեան քաղաքներէն: Իսրայէլը ճամբաներէն դիւրացընելու համար պաղեստինցիներուն երթելու կը: Բանակը կ'ըսէ, որ այս միջոցառումին նպատակն է ապահովել շարժելու ապատութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ վերաշխուծացնել պաղեստինեան տնտեսութիւնը: Իսրայէլ իր հողերուն վրայ աշխատելու արտօնագիր տուած է հազարաւոր պաղեստինցի գործաւորներու: Իսրայէլ մտադիր է նաեւ պաղեստինեան երկու քաղաքներու ապահովութիւնը վերստին պաղեստինեան իշխանութեան յանձնելու: Սակայն յստակ չէ տակաւին, թէ ո՞ր քաղաքներն են անոնք:

Իսրայէլ ջնջեց նաեւ պաշտօնական հանդիսութիւնը Այսրյորդանանի շուրջ ապահովութեան պարիսպի առաջին բաժնի բացման: Պաշտպանութեան նախարարութեան բանբերը ըսաւ, որ կառուցումի աշխատանքը ընթացքի մէջ է, սակայն իշխանութիւնները յարմար նկատած են ջնջել պաշտօնական հանդիսութիւնը: Իսրայէլը յարմար նկատած է նաեւ քաղաքները, ամերիկեան ուժերը նոր յարձակումներու կ'ենթարկուէին՝ զոհեր ու վիրակալներ տալով: Միեւնոյն պահուն, ամերիկեան ուժերուն հրամանատարութիւնը կը յայտարարէր, որ Սատտամ Հիւսէյնի շուրջ օդակը սկսած է աւելի սեղանուի եւ թէ շուտով այ պիտի ձերբակալուին:

Իշխող խորհուրդը այս շաբթուան ընթացքին պիտի ունենայ շարք մը հանդիպումներ, մշակելու համար ուղեգիրը խորհուրդին:

ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՄԻՐՈ ԿԸՆԴԳԾԵ ՍՈՒՐԻՈՅ, ԻՐԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐԵՒՈՅ ՄԻՋԵՒ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՆՐԱՎԵՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Անգարա այցելութեան առիթով, Մուրիոյ վարչապետ Մուսթաֆա Միրօ ըսաւ, որ շրջանային երկիրներ, ինչպէս՝ Թուրքիա, Իրան եւ Սուրիա պէտք է ամրապնդեն իրենց կապերը՝ ղեկն դնելու համար Միջին Արեւելքի նոր քարտէս մը գծելու ամերիկեան ճիգերուն:

Միրօ ղիտել տուաւ, որ ամբողջ աշխարհը գիտէ, թէ Ամերիկա կ'ուզէ նոր համակարգ մը հաստատել Միջին Արեւելքի մէջ: Հետեւաբար, Թուրքիա, Իրան, Սուրիա եւ շրջանային այլ երկիրներ պէտք է թափ տան գործակցութեան, որովհետեւ եթէ առանձին մնան՝ դիւրին պիտի ըլլայ ենթարկուել Իրաքի ճակատագիրին, մինչ եթէ ուժերը միանան, ամուր ճակատ մը կը կազմուի ամերիկեան քաղաքականութեան ու ծրագիրներուն դէմ:

Միրօ աւելցուց, թէ Ուաշինկթըն, որ ներկայիս կ'իշխէ Իրաքի մէջ, Սատտամ Հիւսէյնի չափ «գէշ դրացի է»: Ան ըսաւ նաեւ, որ Դամասկոս կ'ուզէ, որ Իրաքի գրաւումը շուտով աւարտի եւ ամերիկեան ուժերը հեռանան ամբողջ շրջանէն:

Սուրիա - Թուրքիա - Իրան եռեակը մտահոգ է յատկապէս հիւսիսային Իրաքի իրավիճակով, որը մեծամասնութիւն կը կազմեն քրիստոները: Երեք երկիրները, որոնք իրենց կարգին ունին քրիստոնէական կարեւոր թիւ մը, մտահոգ են, որ սահմանակից Իրաքի մէջ քրիստոներ անկախութիւն հռչակեն՝ խոտովութիւններ հրահրելով իրենց հողերուն վրայ:

Նշենք, թէ 17 տարուան մէջ առաջին անգամն է, որ սուրիացի վարչապետ մը կ'այցելէ Թուրքիա:

ՀԱՐԻՐ ՏՈԿՈՍ ՀԱԿԱՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ՝ ՀԱՅՏԱՐ ԱԼԻԵԿԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Արարչական նախագահ Հայտար Ալիեի առողջութեան մասին կը տրուին հարիւր տոկոս հակասական լուրեր:

Հայտար Ալիեի որդին եւ հաւանական յաջորդը՝ Իլիամ երէկ յայտարարեց, թէ իր ութունամեայ հայրը, որ կը գտնուի Անգարայի «Կիւլիանէ» հիւանդանոցը, յաւիճակի մէջ է եւ այսպէս երկրին ընդդիմադիրները՝ սուտ եւ սխալ լուրեր տարածելու յանցանքով:

Միւս կողմէ, ըստ միջազգային լրատու գործակալութիւններու՝ Ալիեի առողջական վիճակը վտանգաւոր պահեր կ'ապրի, իսկ հայրենի «Արմէնփրէս» լրատու գործակալութեան համաձայն՝ Հայտար Ալիեի վիճակը օրհասական է:

Թրքական «Միլլիիթ» օրաթերթին համաձայն, Ալիեի վիճակը այնքան վատթարացած է, որ Թուրքիոյ նախագահ Սեւէր Պոլիս իր այցելութիւնը ընդհատած է երէկ եւ անմիջապէս վերադարձած՝ Անգարա: Ըստ «Ապատութիւն» ռատիոկայանին, «Կիւլիանէ» հիւանդանոցը խիստ հսկողութեան տակ է եւ ոչ մէկուն կը թոյլատրուի մուտքն ու ելքը...

ՆԱԽԱԳԱՅ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԷԿ ՊԱՏՈՒՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ընդունեց Հարաւային Կովկասի հարցերու գծով Եւրոպական Միութեան յատուկ ներկայացուցիչ Հէյկի Տալվեթիէի գլխաւորած պատուիրակութիւնը, որ Հայաստան կը գտնուի շրջանային այցելութեան մը ծիրէն ներս:

Նախագահ Քոչարեան ողջունեց Հարաւային Կովկասի յատուկ ներկայացուցիչ մը նշանակելու Եւրոպական Միութեան որոշումը, որ վկայութիւն է շրջանին նկատմամբ Ե. Միութեան հետաքրքրութեան: Ան ղիտել տուաւ, որ Հայաստան որդեգրած է եւ հետեւողականօրէն կը շարունակէ եւրոպական կառուցելուն համարումը՝ քաղաքականութիւնը: «Մենք անիկա կ'ընենք համոզումով եւ կը ձգտենք կառուցել եւրոպական չափանիշներու վրայ հիմնուած պետութիւն մը», յայտնեց Քոչարեան:

Կողմերը քննարկեցին Եւրոպական Միութեան - Հարաւային Կովկաս եւ Եւրոպական Միութեան - Հայաստան յարաբերութիւններու ընդարձակման վերաբերող խնդիրներ: Արժարձուեցան մահապատիժի ջնջման, ընտրական համակարգի կատարելագործման եւ Եւրոպական Միութեան հետագայ քաղաքականութեան մէջ Հարաւային Կովկասի դերին առնչուող հարցեր: Նշելով, որ Եւրոպական Միութիւնը խորապէս շահագրգռուած է Հարաւային Կովկասի երկիրներու հետ յարաբերութիւններու ամրապնդմամբ, Տալվեթիէ ղիտել տուաւ, որ պիտի ջանայ իր լիազօրութիւնը առաւելագոյն չափով օգտագործել շրջանային գործակցութեան պարգագման եւ առկա խնդիրներու լուծման համար:

Տալվեթիէի գլխաւորած պատուիրակութիւնը տեսակցութիւն մը ունեցաւ նաեւ Հայաստանի արտաքին նախարար Վարդան Օսկանեանի հետ:

Եւրոպական Միութեան ներկայացուցիչներուն հետ հանդիպում ունեցան նաեւ Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխ նախագահ Վահան Յովհաննիսեան: Հանդիպումին ընթացքին Յովհաննիսեան ղիտել տուաւ, որ վերջին շրջանին Հայաստանի հասցէին Պաքուէն հնչող յարձակողապաշտ յայտարարութիւնները, որքան ալ նախընտրական բնոյթ ունենան, կրնան դժուարացնել Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման բանակցութիւնները: «Այս յայտարարութիւնները ժողովուրդին մօտ անհանդուրժողութեան մթնոլորտ կը ստեղծեն», ընդգծեց Վահան Յովհաննիսեան:

Call **1486**

Հարազատ զանգեր՝ Նոքիա, Էրիքսոն, Սիմքոն, Մոթորոլա, Սամսոնկ, Ալքաթել, Սակէմ բջիջային հեռաձայններու յարմարող

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒՆԱԿՆԵՐՈՒ ԶՆԱԳԵՐ	ԱՐԱՔԵՐՈՆ ԶՆԱԳԵՐ
Կարմիր կապուցներ	Յարութ Փանդուրեան
Իմ միակ սերը	Անուշ Հարմարեան
Նուն	Շողովրդային
Օրեր օրեր	Անուշ Հարմարեան
Ով իմանար	Անուշ Հարմարեան
Շիրիաճի	Շողովրդային
Երես	Շողովրդային
Քարտիկ Գայաստան	Ազգային
Շատ շատ	Արարատ Անարդեան
Շորմաք Եւ	Շողովրդային
Չորեքիկ Անդրիկ	Շողովրդային
Չարմ	Շողովրդային
Չարմ Գարուն	Անուշ Հարմարեան

ՆՇԱՆԱԿՆԵՐ՝ Նոքիա, Էրիքսոն, Սիմքոն, Մոթորոլա, Սամսոնկ, Ալքաթել, Սակէմ բջիջային հեռաձայններու յարմարող

HELLO	10100
GOOD DAY	10873
HI F HOME	10861
Love you	10977
Miss You	31094
Together Forever	31053
I love you	31057
je t'aime à la folie	31278
je pense à toi	31273

Get Busy NEW S. Paul 81913
 In Da Club 50 Cent 81688
 Pink Panther Warner 80258
 30 Minutes TATU 81941
 I'm Glad J.Lo 81913
 May Be Enrique 81603
 Comme Toi G. D'ib 81357
 On va S'aimer G.M. 81933
 Tu M'as Promis la Grid 81925

ԱՍԵՐԻԿԵԱՆ ՌԻՃԵՐՈՒ ԴԷՍ ՅԱՐՉԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՆ

ԻՐԱՔԻ ԻՇԽՈՂ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՕՐԵՐՈՒՆ ՊԻՏԻ ՆՇԱՆԱԿԵՆԱԿԱՆ ԱՐԱՐՆԵՐ

Մինչ Իրաքի իշխող խորհուրդը հանդիսութեան գործելակերպին, ինչպէս նաեւ նշանակելու կարեւոր նախագահ մը եւ նախարարներ, ամերիկեան ուժերը նոր յարձակումներու կ'ենթարկուէին՝ զոհեր ու վիրակալներ տալով: Միեւնոյն պահուն, ամերիկեան ուժերուն հրամանատարութիւնը կը յայտարարէր, որ Սատտամ Հիւսէյնի շուրջ օդակը սկսած է աւելի սեղանուի եւ թէ շուտով այ պիտի ձերբակալուին:

Իշխող խորհուրդը այս շաբթուան ընթացքին պիտի ունենայ շարք մը հանդիպումներ, մշակելու համար ուղեգիրը խորհուրդին:

Նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ընդունեց Հարաւային Կովկասի հարցերու գծով Եւրոպական Միութեան յատուկ ներկայացուցիչ Հէյկի Տալվեթիէի գլխաւորած պատուիրակութիւնը, որ Հայաստան կը գտնուի շրջանային այցելութեան մը ծիրէն ներս:

Նախագահ Քոչարեան ողջունեց Հարաւային Կովկասի յատուկ ներկայացուցիչ մը նշանակելու Եւրոպական Միութեան որոշումը, որ վկայութիւն է շրջանին նկատմամբ Ե. Միութեան հետաքրքրութեան: Ան ղիտել տուաւ, որ Հայաստան որդեգրած է եւ հետեւողականօրէն կը շարունակէ եւրոպական կառուցելուն համարումը՝ քաղաքականութիւնը: «Մենք անիկա կ'ընենք համոզումով եւ կը ձգտենք կառուցել եւրոպական չափանիշներու վրայ հիմնուած պետութիւն մը», յայտնեց Քոչարեան:

Կողմերը քննարկեցին Եւրոպական Միութեան - Հարաւային Կովկաս եւ Եւրոպական Միութեան - Հայաստան յարաբերութիւններու ընդարձակման վերաբերող խնդիրներ: Արժարձուեցան մահապատիժի ջնջման, ընտրական համակարգի կատարելագործման եւ Եւրոպական Միութեան հետագայ քաղաքականութեան մէջ Հարաւային Կովկասի դերին առնչուող հարցեր: Նշելով, որ Եւրոպական Միութիւնը խորապէս շահագրգռուած է Հարաւային Կովկասի երկիրներու հետ յարաբերութիւններու ամրապնդմամբ, Տալվեթիէ ղիտել տուաւ, որ պիտի ջանայ իր լիազօրութիւնը առաւելագոյն չափով օգտագործել շրջանային գործակցութեան պարգագման եւ առկա խնդիրներու լուծման համար:

Տալվեթիէի գլխաւորած պատուիրակութիւնը տեսակցութիւն մը ունեցաւ նաեւ Հայաստանի արտաքին նախարար Վարդան Օսկանեանի հետ:

Եւրոպական Միութեան ներկայացուցիչներուն հետ հանդիպում ունեցան նաեւ Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխ նախագահ Վահան Յովհաննիսեան: Հանդիպումին ընթացքին Յովհաննիսեան ղիտել տուաւ, որ վերջին շրջանին Հայաստանի հասցէին Պաքուէն հնչող յարձակողապաշտ յայտարարութիւնները, որքան ալ նախընտրական բնոյթ ունենան, կրնան դժուարացնել Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման բանակցութիւնները: «Այս յայտարարութիւնները ժողովուրդին մօտ անհանդուրժողութեան մթնոլորտ կը ստեղծեն», ընդգծեց Վահան Յովհաննիսեան:

Ամերիկացի վիրատու զինուորներ հիւանդանոց կը փոխադրուին

ՊՅՈՒՆԻՆԻ ԾԱՄԲԱՆ ԲՈՒՆՈՒՆ ԱՌՋԵՒ ՄԻՇՏ ԲԱՅ ԵՂԱԾ Է

Կ'ԸՍԵ ՄԻՇԵԼ ՄԵՐ

Նախկին փոխ վարչապետ, երեսփոխան Միշել Մերը երկն տուալ մավոյ ստույիս մը, որուն ընթացքին կատարեալ վստահութիւն յայտնեց դատական իշխանութիւններուն հանդէպ, որոնք արդէն իսկ ստանձնած են Պրըզիդինի պինեալ միջադէպը:

Մեր յոյս յայտնեց, որ խորհրդարանի նախագահ Նեպիի Պրըզի կը տեղեկանայ միջադէպին բոլոր ծալքերուն:

Մեր շնորհակալութիւն յայտնեց առողջապահութեան նախարար Սիլվան Ֆրենտիէին՝ իր ցուցաբերած զօրաւոր կեցուածքին համար: Ան ըսաւ, որ Ֆրենտիէի անուանի քաղաքական ընտանիքի մը պատկան է, որ լատաւեղեակ է հարցերու հարթեան:

Մեր շեշտեց, որ Պրըզիդինի մէջ ոչ ոք սպառնացած է երեսփոխանի կամ կրակ բացած անոր ուղղութեամբ: Մեր ըսաւ, որ ինք անձամբ Պրըզիի ներկայութեամբ դէմ յանդիման կու գայ յետեւ երեսփոխանի, որ կ'ըսէ, թէ Պրըզիդինի մէջ անհատ մը իր ճամբան փակած է:

Մեր աւելցուց, որ բոլոր յայտարարութիւնները, որ կատարուած են նշեալ միջադէպին մասին անձեղծ են: Ան նկատել տուաւ, որ երեսփոխան Նեպի կ'աւտուի հետ պատահած միջադէպը Պրըզիդինի 2 քմ. անդին պատահած է:

Մեր ընդգծեց, որ Պրըզիդինի ճամբան բոլոր հրահրեալներուն առջեւ բաց էր եւ ուրիշներ որեւէ հարց չունեցան Կապրիէլ Մերի տունը հասնելու: Մեր նկատել տուաւ, որ Պրըզիդինի բնակիչները ճամբաներ փակող աւազակախումբեր չեն եւ ոչ ալ եղած են, որովհետեւ անոնք ժողովրդավարութիւնը յարգող գիղաքաղաքի մը պատկան են:

Անդրադառնալով նախագահ Վոր. Էմիլ Լահուտի եւ ներքին գործոց նախարար Էլիաս Մերի յայտարարութիւններուն Միշել Մեր ըսաւ, որ անոնք գիտակից եւ պատասխանատու մարդոց յայտարարութիւններն են, աւելցնելով, որ իր յարաբերութիւնները իր պակին է. Մերի հետ շատ լաւ վիճակի մէջ են:

Մեր շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ մարտնիներու Նասրալլա Պուրոս Սֆէյր պատրիարքին աւելցնելով, որ Սֆէյր պատրիարքի կեցւածքները միշտ փրկարար են երբ մարդիկ կը փորձեն նման միջադէպեր ստեղծել:

Մեր տեղեկացուց, որ այսօր պիտի այցելէ Տիման հանդիպելու եւ անձամբ շնորհակալութիւն յայտնելու Սֆէյր պատրիարքին:

ԱՅԷՅՐ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ՔԱՆՆՈՒՊԻՆԻ ԱՌՆՉՈՒՈՂ ԶԲՕՍԱՇՐՋՈՒԹԵԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐԸ

Տիմանի մէջ մարտնիներու Սֆէյր պատրիարքը երկն ընդունեց շարք մը պետական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ, որոնց հետ քննարկեց Պրըզիդինի պինեալ միջադէպին առնչուող հարցեր, ինչպէս նաեւ Քաննուպինը վարչապետութեան վարչի վերածելու առնչուող խնդիրներ:

Սֆէյր պատրիարքը ընդունեց պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կազմեցին երեսփոխան Ժըպարան Թոք եւ Քաննուպինի շրջանի բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ: Սֆէյր յայտնեց, թէ կը մերժէ Քաննուպինը իր հոգեւոր, սուրբ եւ հնութիւններով հարուստ արժանիքներով հանդերձ վերած-

լի վբօսաշրջութեան յատուկ վայրի մը, նկատել տալով, որ մարտնի պատրիարքութիւնը յստակ միջոցառումներու դիմած է Քաննուպինը պահպանելու նպատակով:

Սֆէյր պատրիարքը ընդունեց երեսփոխաններ Նապէմ Խուրի, Նեպիլ Տը Ֆրէյժը, ինչպէս նաեւ Քըրնէթ Շահուանի Հանդիպումի մէկ պատուիրակութիւնը, որուն մաս կազմեցին երեսփոխաններ Ֆարէս Սուլայտ եւ Մանսուր Պոն, ինչպէս նաեւ Սամիր Ֆրենտիէ:

ՌԻՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
● Տրամադրելի է ատաղձագործի գործատեղի մը: Հեռ. 01-250326:

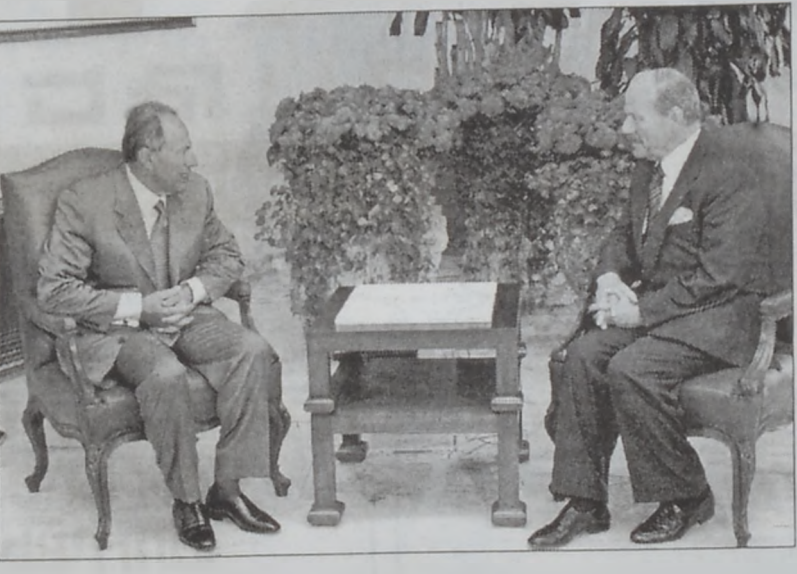
ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՆԵՐՈՒ ՄԻՌԻԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ ԴԱՇՏԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ ԴԵՊԻ ԱՅՆ ՊԱՐՈՒԷ Սայրիներու անտառ, Ռաշիտ Նախլի տուն - Բանգարան Կիրակի, 3 Օգոստոս 2003, Ճաշ եւ նուագ՝ Ժենըր Պարուք ճաշարանի մէջ Դիմել Մեսրոպեանի քարտուղարութեան, հեռ. 01-260504 կամ 03-569861:

ՆԱԽԱԳԱԿ ԼԱԿՈՒՏ ԿԸ ՇԵՇԷ ՆԵՐԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՄՐԱՂԴՄԱՆ ԱՆԿՐԱԺԵՇՈՒԹԻՒՆԸ

Նախագահ Վոր. Էմիլ Լահուտ երկն յայտարարեց, որ դատական իշխանութիւններէն պահանջած է անմիջապէս կատարել Պրըզիդինի պինեալ միջադէպի հետաքննութիւնները եւ յանցագործները ենթարկել ամենախիստ պատժամիջոցներու:

Պատասխան մէջ նախագահ Լահուտ խստացաւ, որ Պրըզիդինի Մարժապա ճամբուն վրայ երեսփոխանի մը եւ քաղաքագէտներու դէմ պինեալ միջադէպին ծալքերը անպայման պիտի յայտնաբերուին:

Նախագահ Լահուտ երկն իր այցելու երեսփոխաններուն յայտնեց, որ իշխանութեան Վորակից թէ ընդդիմադիր բոլոր կողմերուն առիթ պիտի տայ քաղաքական գործունէութիւնի ծաւալելու: Ան աւելցուց, որ երկրին մէջ քաղաքական գործունէութիւնը պետք է հեռու մնայ բարոյական կամ նիւթական որեւէ ճնշումէ, որպէսզի մեծաւոր ներկայացուցած է բովանդակած պատասխանատուութեան ծիրէն ներս, նպատակ ունենալով երկրին գե-

Լահուտ կ'ընդունի դեսպան Ֆանժիրոն

րագոյն շահերու ապահովումը կամ անոր ծառայութիւնը: Ան անհրաժեշտ նկատեց կիրարկուել ժողովրդավարական բոլոր սկզբունքներուն, որոնք կը պարփակեն ապատութիւններու յարգումը, յատկապէս՝ գաղափարի եւ մտքի ապատութիւնը:

Նախագահ Լահուտ հաստատեց, որ ներկայ պայմանները բոլորին կը պարտադրեն անբախտելի ներլիբանանեան միասնականութիւնը նկատել տալով, որ տնտեսական, ընկերային եւ բարգաւաճման շարք մը ծրագիրներ կարիք ունին լուծման, որովհետեւ

անոնք անմիջակաօրէն մաս կը կազմեն քաղաքացիներու առօրեային, իսկ քաղաքացիները պետութենէն կը պահանջեն ամէն շանք ի գործ դնել ամբողջացնելու համար նշեալ ծրագիրները:

Միւս կողմէ, նախագահ Լահուտ երկն ընդունեց երեսփոխաններ Փիեռ Հըլուն, Ռոպէր Դանէմը, Սալէի Խէյրը, Ղասսան Միսայէրը եւ Քարիմ Ռասիմ, ինչպէս նաեւ Լիբանանի մէջ Մարտի դեսպան Ապտէլ Ժելիլ Ֆանժիրոն եւ Արաբական Հիւանդանոցներու Համադաշնակցութեան մէկ պատուիրակութիւնը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

● ՊԵՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարար Մահմուտ Համմուտ երկն ընդունեց Հաւատարմութիւն Դիմադրութեան երեսփոխանական պլոքի նախագահ, երեսփոխան Մոհամէտ Ռասալը, որուն հետ քննարկեց տեղական, շրջանային եւ միջազգային հարցեր: Հանդիպումին շեշտուեցան ազգային միասնականութեան ամրապնդման անհրաժեշտութիւնը:

● ՍՈՒՐՈՒՅՆ նախագահ Պաշտալ Սատ երկն Գամակոսի մէջ ընդունեց տեղեկատուութեան նախարար Միշել Սըմահան, ինչպէս նաեւ նախկին շրջանային իրադարձութիւնները եւ երկու երկիրներուն շահերուն առնչուող հարցեր:

● ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց եւ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Ժան Օպէյտ երկն Պուրոս պալատին մէջ ընդունեց Լիբանանի մէջ Կամպիոյ, Մալիի եւ Չամպիոյ նոր դեսպանները եւ անոնցմատացաւ անոնց հաւատարմագիրները, պանոնք ներկայացնելու համար նախագահ Վոր. Էմիլ Լահուտին:

Օպէյտ ընդունեց նաեւ ՄԱԿի մէջ Լիբանանի ներկայացուցիչ Սամիր Քուրունֆուլը, որուն հետ քննարկեց շրջանային հարցեր: ● ՓՈՒՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ Իսամ Ֆարէս երկն նախագահեց Ընկերային Ապահովագրութեան Ազգային Սնտուկին կացութիւնը քննող նախարարական լանձնախումբի ժողովին, որուն մասնակցեցան նախարարներ

Պահիթ Թապպարա, Մարուան Համատէ, Ասատ Հըրտան, Ֆարէս Պուէյպ, Միշել Մուսա, Ալի Խալիլ եւ Ապտալլա Ֆարհաթ:

Ժողովին քննարկուեցան ապահովագրութեան առնչուող հարցեր եւ որոշուեցաւ ապահովագրութեան սնտուկին յատուկ վերջնական ծրագիր մը պատրաստել, քննել եւ Սնտուկին տնտեսական կացութիւնը:

● ՊԵՅՐՈՒԹԻ նախագահ Պաշտալ Սատ երկն Գամակոսի մէջ ընդունեց տեղեկատուութեան նախարար Միշել Սըմահան, ինչպէս նաեւ նախկին շրջանային իրադարձութիւնները եւ երկու երկիրներուն շահերուն առնչուող հարցեր:

● ԿԵՆՍՈՒՐՈՒՅՆ նախարար Ֆարէս Պուէյպ երկն ընդունեց Լիբանանի մէջ Ճափոնի դեսպան Նաուրո մասաքիւն, որուն հետ քննարկեց շրջանային իրադարձութիւնները: Անքի արարեց իր պաշտօնավարութիւնը:

● ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ կարգերու ուսուցիչներու լիկայի Հիւսիսային Լիբանանի մաս-

նաճիղի մէկ պատուիրակութիւնը երկն այցելեց վարչական հարցերու եւ արդարադատութեան խորհրդանշական յանձնախումբի նախագահ Միշալէ Տահէրին, որուն հետ քննարկեց ուսուցիչներու ամսական աշխատավարձերուն առնչուող հարցեր:

● ՀԱՆՐՈԳՈՒՅՆ շինութեանց, փոխարութեան, ուժանիթի եւ շուրի հարցերու խորհրդարանական յանձնախումբը երկն գումարեց նիստ մը գլխաւորութեամբ յանձնախումբի նախագահ երեսփոխան Մոհամէտ Քապպանին, ներկայութեամբ առեւտուրի եւ տնտեսութեան նախարար Մարուան Համատէին: Ժողովին որոշուեցաւ ինքնաշարժներու պարտադիր ապահովագրութեան օրէնքը վերատեսութեան եւ փոփոխութեան ենթարկել: Ներքին գործոց նախարարութեան առաջարկուեցաւ մօտ ապագային սկսել ինքնաշարժներու մէքանիքի ստուգման աշխատանքներուն Չախլէի, Սայտայի եւ Հարաի մէջ:

Շարք՝ էջ 3

ԵՐԿՈՒ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ ՎԷՃԸ ԿԸ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ԷԼԻԱՍ ՄԵՐ

Ներքին գործոց նախարար Էլիաս Մերը երկն ճայնասփիռի «Մոնթէ Քարլո» կայանին հետ ունեցած իր հարցազրոյցին մէջ անդրադարձաւ Պրըզիդինի պինեալ միջադէպի մեղսակիցներուն դէմ որդեգրուած պատժամիջոցներուն եւ վստահեցուց, որ իբրեւ ներքին գործոց նախարար հաւասար հեռաւորութեան վրայ կը մնայ բոլորէն:

Մեր նկատել տուաւ, որ իր հօր՝ նախկին փոխ վարչապետ, երեսփոխան Միշել Մերի եւ անոր եղբոր՝ նախկին երեսփոխան Կապրիէլ Մերի միջեւ բանավեճը «հին է ու նոր», իսկ ընդդիմադիրները չարաչար կ'օգտագործեն վայն:

Մեր յայտնեց, որ Միշել Մերի զօրակցող վեց անձեր ձերբակալուած եւ բանտարկուած են, ենթարկուելու համար դատավարութեան:

Ան նկատել տուաւ, որ իր հօր եւ հօրեղբոր միջեւ բանավեճը նոր չէ, իսկ գիղաքաղաքի մը մէջ, ուր բնակչութեան 95 առ հարիւրը Միշել Մերին կը քուէարկէ, նման՝ ընդդիմադիրներուն յատուկ ճաշկերոյթ մը կազմակերպելը Միշել Մերի զօրակիցները կը մղէ միջադէպեր ստեղծելու եւ ապա օգտագործելու այդ միջադէպերը:

«Ինծի համար կարեւորագոյնը կը մնայ լուծել նման հարցեր, որովհետեւ ես ներքին գործոց նախարարն եմ Լիբանանի եւ ամբողջ լիբանանցիներուն, բոլոր քայլերս առած եմ պարտականութեան գիտակցութեամբ, բայց իբրեւ պետութեան անդամ ստիպուած եմ բոլոր քաղաքացիներէն՝ ըլլան անոնց իշխանութեան զօրակից թէ ընդդիմադիր, հաւասար հեռաւորութեան վրայ մնալ», ըսաւ Մեր:

Մեր շեշտեց նաեւ, որ ընդդիմութիւնը պետք է շինել ըլլալ, եւ պատշաճ չէ որ ընդդիմութիւնը ուղղուի Կապրիէլ Մերի տունը եւ գերպայնութիւններ արթնցնել, որուն պատճառով ամբողջ գիղաքաղաքը հարցերու մէջ խրի:

Balkan Holidays
TRANSLITEX TOURS
ԴԵՊԻ ՎԱՌՆԱ ԵՐՁԱՊՏՈՅՆԵՐՈՒ
36 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓՈՐՉԱՌՈՒԹԻՒՆ
Varna Summer
245\$ սկսեալ
Balkan Holidays
VARNA EXPERT NO. 1
Look after No. 1. Let No. 1 Look after you.
CORNICH MAZRAA WAKF ROOM CENTER - BANK AUDI
TEL.: 1/304553 - 304563 FAX: 9611/310424 BEIRUT - LEBANON

«ԱՉԳԱԿ» - ՄՐՅԱՆԸ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՄՐՅՈՒՄ ՍԱՆԱԿՑԷ ԵՒ ԵՂԻՐ ՊԵՅՐՈՒԹ-ՎԱՌՆԱ-ՊԵՅՐՈՒԹ ՕԳԱՆԱՒՅԻՆ ՏՈՍՄ ՇԱՀՈՂ 10 ԲԱՆՏԱՒՈՐՆԵՐԸ ՄԷԿԸ
«Ազգակ»ի էջերով յառաջիկայ շաբաթներուն ընթացքին պիտի հրապարակուին գարգացման մրցանքի 10 հարցարաններ, որոնցմէ իւրաքանչիւր կը բաղկանայ 5 հարցումները:
Իւրաքանչիւր մրցանքի 5 հարցումներուն ձեռք պատասխանողները վիճակաձգութեամբ պիտի ընտրուի բախտաւոր մասնակից մը, որ պիտի շահի Պէյրութ-Վանա-Պէյրութ օդանաւային տոմսակ մը:
Իւրաքանչիւր մրցանքի վերապահուած է մէկ տոմսակ:
Ստորեւ՝ մրցանքի օրենքները:
● Իւրաքանչիւր մասնակցի կրնայ միայն մէկ անգամ մասնակցիլ մրցանքին: Այսպէս, օրինակ, մրցանքի մէկին կարելի չէ մասնակցիլ միեւնոյն անունը կրող երկու կրթոցով: Սակայն իւրաքանչիւր անձ կրնայ մասնակցիլ բոլոր 10 մրցանքներուն, այսպիսով մէկ անգամ մրցանքներ բախտաւոր մասնակցի դառնալու առիթ ունենալով:
● Մրցանքին մասնակցելու համար պետք է օգտագործել «Ազգակ»ի էջերուն մէջ տեղադրուած կտրօքը եւ ոչ լուսապատճեններ:
● Շարքարանները պետք է լեցուին եւ խմբագրատունը ներկայացուցի առաւելագոյնը հարցարանին հրապարակումն երկու օր ետք:
● «Ազգակ»ի աշխատակիցներ չեն կրնար մասնակցիլ այս մրցանքին:

ՆՇԱՐ

ՔՈՄՍՅՆՈՎ ԿԱՄ ԱՌԱՆՑ ՔՈՄՍՅԻ

Ազգային անկախության ընդդիմությունը գլխավոր խօսքով «ԵՊՄՍ»-ի քննարկումը...

Թերթը կը հաղորդէ, թէ ԵՊՄՍ-ի քննարկումը...

Ազգային անկախության ընդդիմությունը...

Ազգային անկախության ընդդիմությունը...

Ազգային անկախության ընդդիմությունը...

Ազգային անկախության ընդդիմությունը...

Ազգային անկախության ընդդիմությունը...

«ԱԶՍ ՕՐ»

ԹՐՔԱԿԱՆ ՔԱՐԱՊԵՂՁՈՒԹԻՒՆ՝ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ «ՍՈՒՏ» ՄԵՂԱԳՐԱՆՔՆԵՐԸ ԿԱՍԵՑՆԵԼՈՒ ԼԱՄԱՐ

Թուրքիայի վարչապետ Կեմալ Կարամուշը...

Այս գիրքը, որուն հեղինակներն են...

Գիրքը մասնամասնական կը ներկայացնէ ոչ միայն «Արարատ» ֆիլմը...

Նշենք, թէ նման քարոզչական գիտնականներ...

«ԱԶԳԱԿ»-Ի ՄԵՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ԼԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փախաբան «Ազգային» մեջ...

ՄԱՐԿԱԶԳՆԵՐԸ բացատրություն են: Մահագր կ'ընդունուի...

ՔԵՍԱՊԻ ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԱՆՈՒՄԸ՝ ԸԱՍԱԶՁԱՅԻՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

«ԱՐՅԱՆ» ՊԱՐԱՆՈՒՄԻՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԵԼՈՅԹԸ

Համագրային Քեսապի «Համա Օհանյան» մասնաճյուղը...

Անոնք այսօրուան նորաչափ սերունդին...

Նոյն տարին, 1988ին Քեսապի մէջ Համագրային մասնաճյուղը...

Մշակութային կեանքը նոր չէ որ կը սկսէր, մինչև այդ Քեսապ արդէն ունեցած էր մշակութային կեանքի հարուստ անցեալը...

1988ի ամրան Քեսապի իրադարձութիւնները...

Անոնք այսօրուան նորաչափ սերունդին...

Համագրային մասնաճյուղը վարչութեան անուանով բացման խօսքը...

Բերիոյ թեմի բարեջան առաջնորդ Գեորգ Տ. Սուրբնի Ս. արք. Գաթարոսեանի Սուրբ Շրջ. վարչութեան հովանաւորութիւնը...

աշխատանքին արդիւնքը ի յայտ եկաւ յայտագրի առաջին պարին...

Երկրորդ բաժինը ընթացաւ նոյնքան յարգողութեամբ...

Թեյադրելի պիտի ըլլար, որ պարտութեամբ իր առաջին ելոյթի ցանկին վրայ ունենար նաեւ Քեսապի ազգագրական պարմը:

ԿԻԼԻԿԻՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԼԱՄԱՐ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄՆԱՅ ԱՌԱՋԻՆ ԱՂԵՐԹՈՒԹԻՒՆ

Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան բազմատարածք առաջնորդութեան մէջ յատուկ տեղ կը գրաւէ կրօնական դաստիարակութիւնը...

Անոնք այսօրուան նորաչափ սերունդին...

ԼԵՂՈՒԱԿԱՆ ՓՆԹՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆԴԻՄԱՆ ՅԱՆՑԱԳՈՐԾ ԼԻՌՈՒԹԻՒՆ...

Այսպէս նախանշելով՝ աղքատներուն մէջ մեր լեզուն մեր հոգեւոր հայրենիքի ամենապարզ և պարզագոյն հայրենիքն է...

ՆԱԶԻԿ ՅՈՎԱՆԻՍԵԱՆ, «Գրական թերթ», 11 Յունիս 2003

Վերջապէս: Ահագանգ կը հնչէ Հայաստանի Գրողներու Միութեան պաշտօնաթերթ «Գրական թերթ»-ի 11 Յունիս 2003ի սիւնակներէն: Նազիկ Յովհաննիսեան ստորագրած է յօդուած մը, որուն խորագիրը այնքան յայտնի է, որ անոր հետեւ չկարող է չլինել «Նազիկ Յովհաննիսեանի մէջ աղճատուող հայրենի մասին» իր խօսքերը իրեն վերաբերող կական արտասահմանի վրայ, ուր մօտաւոր եւ աղքատացած հայրենի գոհանալու քաղաքականութիւնը քաղաքական գործնապաշտութիւն կը համարուի: Ինչո՞ք ըստ յայտնի է չըսել՝ տնքում է հայաստանում եւ Սփիւռքում:

Ինչէ՞ր կ'ըսէ Նազիկ Յովհաննիսեան: Մէջբերենք: Դժբախտաբար, լեզուական բազմապիսի չարաշահուածները եւ աղաղակող սխալները հաւուր չափերի են հասնում մերօրեայ եւ գրական, եւ խօսակցական լեզուում:

Սկսենք ամենատարածուած «կամաւոր մուրացկանութիւնը», որով անհասկացալի բողոքներով յայտնաբերուած հայրենիքի հնչելը, կարճատեւ կամաւորութեամբ անհասկացալ անգիտներին միանգամայն հասկանալի բաների փոխարէն լեզու են մուտք գործում օտար այնպիսի փոխառեալ բաներ, ինչպիսիք են՝ «Բուրձնի» ու «Գրողները», սակայն, տեղեկագիր հրատարակել չի լինել, իսկ գործընկերները չեն գտնուել, կամ էլ տանցեցեցին բժշկական համալսարանում դասընթացը կրճատելու շարքը չի սկսուի, այդպէս էլ՝ կոնստրուկտիվը, որը պարզապէս «կուլպագրել» է հայկական մամուլը:

Մեր լեզուի հանդէպ խղիւղ, պարտքի ու պատասխանատուութեան բացակայութեան մթնոլորտում աւերածութիւնները ծաւալում են նոյնիսկ քերականական մեկերդմիշտ ընդունուած ամենապարզ կանոններում:

Եւ այսպէս յանգագործ լուրքերով մենք հանդուրժում ենք աւերածութեան հասնող այս ահաւոր լեզուական փլուզումները, որը սպառնում է յիշույթանքը, տրամաբանի-փաստարկելու ունակութեան, առհասարակ մարդկային մտածողութեան, զգայարաններին, որոնք բոլոր ժողովուրդներին համար մնում են ազգային: Խոցում-խաբարում է հայրենի մտածողութեան ձուլածոյ համակարգը, լեզուի երաժշտականութիւնը, առողջանութեան, շեշտադրման համակարգը, աւերում են չեղելու անհասկացալ կերպով... «այդպէս սնքում է հայրենի Հայաստանը»:

Նախընտրեցի Նազիկ Յովհաննիսեանի ահագանգէն փունջ մը մտածումներ առանձնացնել, առանց ամփոփելու գանտը: Սփիւռքի մէջ կարգ մը հաւատաւորներ տասնամեակներէ ի վեր կրկնած են, թէ վտանգուած է լեզուն եւ որուն իբրեւ հետեանք՝ մեր ինքնութիւնը: Ու թո՛ւսանմանակ հայրենի ղողղեցին ուսուցիչներ փոխ առնուած բաներով, ուրիշներ, աւելի առաջ, ժողովրդական գրականութիւն մշակելու ցանկութիւնը անհեթեթ համամտութիւններու հասցնելով՝ թրջական կամ այլ լեզուներու բաներ ներածեցին: Ներկայիս, ենթադրեալ արդիականութեան հեղքով, ամերիկայի կը ներխուժէ ժողովրդական խօսակցութեան, քաղաքական ճառի, պատկերասփիւռի եւ մամուլի մէջ: Նազիկ Յովհաննիսեան կը խօսի կամաւոր մուրացկանութեան մասին, որ մեր մէջ պիտի մշակէ ընկեցիկի հոգեբանութիւն՝ աղքատներով բազմադարեան ժողովուրդի մը ինքնուրոյնութիւնը, աղքատներով մայրենին: Չի խօսիր երգերաժողութեան հայու հոգիին հետ անհարագատ կապկուտներու մասին: Հայաստանի պատկերասփիւռէն Հայ մանուկներ եւ պատանիներ երգի մրցանքի կը մասնակցին, տասնհինգ թիկնածուներէն քանի մը հոգի միայն հայրենի կ'երգէ: Ի՞նչ կ'ուզենք փաստել, ցոյց տալ, ո՞ր հասնելու համար:

Այնքան իրաւացի է Նազիկ Յովհաննիսեան, երբ կը խօսի լեզուական փլուզումներու մասին: Նոյնիսկ հայրենի գիտնորդներ կը սարսափին մարդու հայրենի խօսելու եւ կը նախընտրեն փողոցի փնթի հայրենի, ժողովրդական ըլլալու կամ պարզապէս չզիտանուելու պատճառով: Հասած ենք հոն, ուր փողոցը իր մայրենիի աղաքտուած իբրեւ չափանիշ կը պարտադրէ: Հայրենի թերթի մը խմբագիրը չ'ուզէր բայց իր հիշել խոնարհումով գործածել, քանի որ ընթերցողները կրնան ըսել, որ ինչ հայրենի չի դիտար, եւ մեր թերթերու վերտառութիւններուն մէջ կը բազմի գոյութեան իրաւունքը չունեցող ընդունեցը, փոքան ընդունեցաւ, կամ թրջեցէն փոխառուած եւ բառի մէջտեղ յայտնուող մտաւորական տեղ կ'ըլլայ եւ կը գրենք ու կ'ըսենք՝ ձեռքերն ինչ, յօդուածն ինչ, թերթինը:

Նազիկ Յովհաննիսեանի յօդուածը կարապի՞ երգ է, թէ մարտահրաւեր: Ի դէպ, Գրողներու Միութիւնը մտածած է «Գրական թերթ»-ի այս համարին օրինակները դրկել մեր Ազգային ժողովրդի անդամներուն, նախարարներու, խմբագիրներու եւ պատկերասփիւռի բոլոր աշխատակողներուն, խօսակցութեան, նկարահանողներուն, լրագրողներուն, նաեւ՝ Սփիւռքի, որպէսզի պահ մը մտածեն, թէ ինչպէս մասնակցի եւ մեղակցի են մայրենիին հանդէպ կիրարկուող փնթիւթեան:

Միջազգային Քաղաքական Կեանք

ԻՐԱՔԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿՕԳՆԷ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒՆ, ՈՐՊԵՍՁԻ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԻ ԻՐԱՔԵԱՆ ԳԱՂՏՆԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՆԸ ԼՐՏԵՍՈՂ ԹԵՒԸ

Վստահելով իրաքի քաղաքական կուսակցություններին մէկուս օժանդակութեան, Միացեալ Նահանգներ լծուած են իրաքի սարսափ ազդող գաղտնի գործակալութեան վերակազմութեան: Այս գործակալութեան մօտ առաջնահերթութիւններէն մէկը պիտի ըլլայ իրանը լրտեսելը:

Իրաքի ազգային Բոնկրէյնը, որուն ղեկավարն է իրաքէն աքսորուած եւ այժմ իրաքը կառավարող յանձնաժողովի անդամ Ահմատ Շալապի, կ'ըսէ, թէ պաշտօնատարներ հանդիպած են իրաքի գաղտնի սպասարկութեան իրանը եւ թուրքի իրան լրտեսող թեւերուն հետ: Գաղտնի սպասարկութեան պատասխանատուներ ներկայացուցած են փաստաթուղթեր եւ անդամակցած վերականգնեալ սպասարկութեան մարմիններ:

Իրաքի Ազգային Բոնկրէյնի պատասխանատուներէն Ապտուլազիզ Բուպայի, որ գաղտնի սպասարկութեան անձնակազմը ձեւաւորելու աշխատանքներուն վերահսկողն է, ըսաւ, թէ ամերիկացիք լաւապէս տեղեակ են իր կուսակցութեան կատարած այս աշխատանքին: Աւելին, իրաքի գաղտնի սպասարկութեան այս մարմինն անդամակցողներ կ'ըսեն, թէ Միացեալ Նահանգներ ուղղակիորէն կը ղեկավարեն այս գործակալութիւնը:

Մեր ըրածը յստակ է՝ տեղեկութիւններ կ'ուղարկենք Փենթագոնի պատասխանատուներուն, անոնք տեղեկ են մեր աշխատանքէն, համազոր-ծակցութիւն գոյութիւն ունին: մեր մէջ ունինք պաշտպանութեան նախարար Տոնալտ Ռամսֆելտի ներկայացուցիչներ» ըսաւ Բուպայի:

Սակայն Միջին Արեւելքի կարգ մը մասնագէտներու համաձայն գաղտնի սպասարկութեան այս թեւը վերընձիւղելը՝ յատկապէս կառավարութեան մը հաստատումէն առաջ, ժխտական անդրադարձ կրնայ ունենալ:

«Այս քայլը վատ նախընթաց մը կը ստեղծէ, որովհետեւ տակաւին կառավարութիւն մը չէ

կազմուած եւ որովհետեւ Շալապիի կուսակցութիւնը փոքրամասնութիւն մըն է եւ չի ներկայացներ իրաքցիներու մեծամասնութիւնը», ըսաւ Եգիպտոսի եւ Իսրայէլի նախկին ղեկավարն է «Միտլ Իսթ Ինսթիթիյութ»-ի տնօրէն Էտուրտ Ուոքըր: Կարծեմ խնդրայարոյց քայլ մըն է վերակազմել գաղտնի սպասարկութեան մէկ թեւը, երբ տակաւին իրաքեան գաղտնի սպասարկութեան շուրջ ան-պատասխան հարցումներ կան», աւելցուց ան:

Սպասարկութեան նախկին անդամները վերստին գործի լծուելու աշխատանքը նոյնպէս չի համարեն Պատմ» կուսակցութեան մէջ: Անոնք ամերիկեան քաղաքականութեան:

Ամերիկացի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը ըսաւ, թէ իրանի նկատմամբ մտահոգութիւններ պատճառ դարձած են, որ սպասարկութեան այս թեւը շուտափոյթ կերպով վերակազմելու: Շեշտելով որ Միացեալ Նահանգներ քաջ գիտեն, թէ իրանը լրտեսող թեւը իրաքեան սպասարկութեան խիստ զօրաւոր է, տրուած ըլլալով որ

իրան վտանգ սպառնացած է իրաքի:

Կը խօսուի նաեւ, թէ պիտի վերակենդանացուի իրաքեան գաղտնի սպասարկութեան Սուրիան լրտեսող թեւը:

Բուպայի ըսաւ նաեւ, թէ իրանի կողմէ իրաքի ներքին հարցերուն միջամուտ ըլլալու փորձերու առաջը առնելու համար է, որ առաջնահերթութիւն դարձած է իրանը լրտեսող թեւի վերակազմումը: «Քաղաքական կուսակցութիւններ կան, որոնք ղրխաւոր եօթը կուսակցութիւնները չեն, եւ իրանի հետ սիրաբանութեան մէջ են», ըսաւ ան, «Կարծեմ իրան միջամուտ կը դառնայ իրաքի հարցերուն: Անոնք այդ մէկը փորձած են ընել երկար տարիներ»:

Սպասարկութեան իրանի բաժանմունքի անդամներուն մօտիկ եղող անձնաւորութիւններ կ'ըսեն, թէ վերակազմութիւնը աշխատանքները սկսած են շ ամիս առաջ, երբ իրանի հիւլէական զէնքերու ծրագրին շուրջ տագնապալից միջնորոտ յառաջացաւ:

«ՆԻՒ ԵՈՐՔ ԹԱՅՄՁ»

ԻՆՉ ՈՐ ԻՍՐԱՅԷԼ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻՆ Կ'ԸՆԷ, ՄԵՆՔ ՆՈՅՆԸ Կ'ԸՆԵՆՔ ԻՐԱՔԻՆ

Քանի մը օր առաջ Պաղտատի մէջ ամերիկեան զօրքերը 17 բեռնակառք քար եւ աղբ փոխադրեցին ղէպի Պաղտատի օդակայանի գաղտնի մէկ վայրը: Ոչ մէկ լրագրող տեղեկագրեց այդ սոսկալի գործողութեան մասին, նոյնիսկ եթէ տեղեկ էին, որովհետեւ այդ աղբը կամ թափօնը հետեւանքն էր ամերիկեան օդուժին գործադրած մէկ ջարդին՝ իրաքի վրայ ռմբակոծումներու աւարտին:

Ամերիկացիները կը հաւատային, որ Սատտամ Հիւսէյն պատասխան էր Պաղտատի Մանսուր կոչուած արուածանին մէջ, ուստի գիտնալով հանդերձ, որ շրջանը լեցուն է քաղաքայիններով, եւ գործողութիւնը «վտանգ զերծ» պիտի չլլայ, անոնք կործանիչ ուժերու նետեցին Մանսուրի խիտ բնակուած թաղամասերուն վրայ: Անոնք սպաննեցին 16 քաղաքայիններ, ներառեալ՝ երեխաներ. սակայն ո՛ր էր Սատտամ: Յուսալքութեան իբրեւ արդիւնք՝ Պաղտատի գրաւումէն շուրջ երկու ամիս ետք անոնք սկսան պրպտել Մանսուրի աւերակոյտը: Միացեալ Նահանգներու մէջ գիտնականներու պարտականութիւն պիտի տրուի Սատտամին «Տի. Էն. Էյ.»-ը գտնել քարակոյտերուն մէջ:

Վստահ չեմ, եթէ նախկին պատահարներն են, որ առիթ կու տան ապագային յաւելեալ պատերազմի ոճիրներու գործադրման, կամ կրկնուող ղէպը մը առիթ կու տայ մարդոց արդարացնելու նախկինները, սակայն Մանսուրի ղէպը մեզի չի՛ յիշեցնէր արդեօք քանի մը ամիս առաջ Կազայի մէջ Արիէլ Շարոնի գործադրած մէկ գործողութիւնը, երբ ան իսրայէլացի օդաչուի մը հրահանգեց հսկայ ուժով մը նետել Կազայի վրայ, որ աւերեց չէնք մը, սպաննեց Համասի պատասխանատու մը, եւ ինչպէս միշտ, զոհ գացին 16 պաղեստինցի քաղաքայիններ, ներառեալ՝ երեխաներ: Մենք դատապարտեցինք Շարոնի անմեղներ սպաննելու այդ արարքը, որ ըստ իրեն, «մեծ յաջողութիւն» մըն էր: Սակայն ի՛նչպէս կրնանք նոյն կեցուածքը որդեգրել հիմա, երբ լուռ ենք Մանսուրի մէջ մեր կատարած սպանութիւններուն մասին:

Կ'ուզե՞նք քննադատել իսրայէլի բանակը Այսրյորդանանի եւ Կազայի մէջ քար նետողները վայրագօրէն սպաննած ըլլալուն համար: Ուստի պէտք է զգուշ ըլլանք հիմա, որ ամերիկեան բանակը նոյնը կ'ընէ ֆալուճայի մէջ:

Կ'ուզե՞նք պահանջել կասեցումը Երուսաղէմի ուսական հարցաքննութեան կեդրոնին մէջ պաղեստինցի բանտարկեալներուն չարչարանքներուն: Աֆղանիստանի Պաղտատ բանտին մէջ երբք բանտարկեալներու ամերիկացի Քրոջաքննողներուն պատճառած «հարցաքննութեան ընթացքին մահը» եւ կուսակցական գաղթականութիւնը մեր մօտիկ անցեալի պատմութեան մէջ ունենալով՝ լաւ կ'ըլլայ, որ չխօսինք իսրայէլի գործադրած չարչարանքներուն մասին:

Մենք մեծ աղմուկ բարձրացուցինք անցեալ տարի, երբ իսրայէլի անպարկեշտ զինուորները խոշտանգեցին եւ կողոպտեցին պաղեստինեան տուները Ռամալլայի մէջ: Մենք այլեւս չենք կրնար այդ մասին խօսիլ, որովհետեւ շատ մօտիկ անցեալին ամերիկեան անդատախարակ զինուորները կողոպտելով քաղցին ղէպի Պաղտատի օդակայան Յ Ապրիլի անոն գրաւումէն երեք օր ետք: Ապրիլի «Թայմ» ամսաթերթը այս պատմութեան լոյս ընծայելուն համար: Բայց հանդիք այլեւս չբնադատենք իսրայէլի վատ զինուորները:

Երուսաղէմը միաձայնօրէն դատապարտեցին իսրայէլի կողմէ «փնտուռած» պաղեստինցիներուն սպանութիւնները կամ «թիրախով սպանութիւնները», ինչպէս իսրայէլ եւ Պի. Պի. Սի.-ն կը նախընտրեն կոչել: Սակայն այժմ ամերիկացիները կը յոխորտան իրենց գործադրած նոյնպիսի թեքիչներով (Եմէնի, իրաքի եւ Աֆղանիստանի մէջ), եւ մենք պէտք է լուենք:

Անցեալ տարի իսրայէլացիները մէջտեղ բերին պաղեստինցիներէ գրաւուած փաստաթուղթերէ կազմուած թղթածրար մը՝ «փաստերու» համար, թէ Արաֆատ իսրայէլի ղէպ «հազարեկողութիւն» կը քաջալերէր: Միայն թարգմանուած եւ գեղծուած այդ թուղթերը այդպիսի ոչինչ կը փաստէին: Սակայն իրաքի պատերազմէն առաջ թոնի Պլէրին ներկայացուցած կեղծ եւ «խորամանկ»

թղթածրարէն ետք ո՞վ ենք մենք, որ իսրայէլը քննադատենք իր սուտերուն համար:

Եւ մենք ի՛նչպէս կրնանք ըողոքել իսրայէլի կողմէ ՄԱԿի 242րդ յօդուածին խախտումին եւ պաղեստինեան հողերուն գրաւման ղէպ, երբ Միացեալ Նահանգները գրաւած են իրաքի ամբողջ պատմական տարածքը անօրինաբար երկրին վրայ արշաւելէն, հազարաւոր քաղաքայիններ սպաննելէն եւ քարիւղի հանքերուն տիրելէն ետք եւ նոյնիսկ չլրնալով ձերբակալել այն բռնատէրը, որ կը կեղեքէր իր իսկ ժողովուրդը (դեռ չխօսինք գանդուածային բնաջնման գէնքերուն մասին, որոնք գոյութիւն չունին...):

Այո՛, նախընթացները վտանգաւոր են: Երկրին ուժը խորհրդանշող մեծ կառոյց մը կը կործանի «հազարեկողներու» կողմէ: Երկրին նախագահը անմիջապէս կը վա-

ւերացնէ «ժողովուրդին եւ պետութեան պաշտպանութեան» հրամանագիր մը, ուր անհրաժեշտ կը նկատուի գանդուածային ձերբակալութիւնները, «անձնական սպասարկութեան սահմանափակումները (նամակատուփ, հեռաձայնային հաղորդակցութիւններ եւայլն), բնակարաններու խուզարկութիւնները»:

Կառավարութիւնը յետոյ կ'ըսէ, թէ փաստ ունի, որ «հազարեկողները» պիտի յարձակուին իրենց հայրենիքին վրայ եւ կործանեն գայն: Այդ հրամանագիրը ապա իրաւունք տուաւ երկրի ընտրուած ղեկավարին, որ անգուժօրէն արշաւէ եւ գրաւէ շարք մը երկիրներ՝ յայտարարելով, որ՝ «մենք եկած ենք ոչ իբրեւ բռնակալներ, այլ՝ իբրեւ ազատարարներ»:

Վերոնշեալ կառոյցը Ռախիսթակն էր, ընդունուած օրէնքը ստորագրած էր Հայնտրնպրըկին կողմէ, եւ Աւստրիան «ազատագրող» ընտրուած ղեկավարը Ատոլֆ Հիթլերն էր:

Վտանգաւոր գուգահեռ մը կը տեսնենք ներկային հետ տարօրինակ է: Յուսանք այդպէս չէ:

ՌՈՊԸՐԹ ՅԻՍԲ

«Տը ինտիփեյտընը»

POLYGLOT

Since 1972

BT - TS

Languages

English-conversation
French-conversation
Spanish
Italian

Business

Marketing
Management
Finance
Accounting

SUMMER PROGRAM

Computer

Windows
Word
Excel
Access
Graphic design
AutoCAD
Typing
Internet*
Power point*

English Section
Section Française

Beirut, Dora, Tel: 01/251320
email: abc@cyberia.com.lb

- Special prices for the summer courses
- Limited number of places
- Certificates issued at the end of the programs

Արդէն Հրատարակուած Կըսէ Է

Սարո ԳԵՎՐԵԱՆ-ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆԻ

«ՆԱԽԵՆՏՐԵԼԻ Է ԿԱՆԽԵԼ ԶԱՆ ԳՐՄԱՆԵՆ»

Առողջապահական գիրքը

L'AMERIQUE ET LA MORT
ZUN GURMANNEN

- Ինչպէ՞ս վերագտնել Առողջութիւնը
- Ինչպէ՞ս խուսափիլ...
- Սրտային հիւանդութիւններ
- Երկկափ հիւանդութիւններ
- Յիշողութեան դժուարութիւններ
- Քաղցկեղէն

ԱՊՐԱՊԵՅԷ ԶԵՐ ՕՐԻՆՎՈՐ ԱՍՍՈՐ

ՌԱՌԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸՆ ԵՄՍՈՐ

ՆԱՅԻՐԻ ԸՍՏԱՆԱԲԱՆՎՈՒ ԲՐՈՒՇՆԵՐԸ ԹԻՎԱՐՄԱՌՈՒՆԵՆ ՆՈՒ. 44364

AREV

BOUTIQUE

JAL EL DIB-CENTER OSCAR
TEL.: (04) 715170 FAX: (04) 713397
BOURJ HAMOUD-CENTER ARINE
TEL.: (01) 254953-4
AREV@hotmail.com

www.hamazkayin.com

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՏՆՕՐԷՆԸ ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՅ Ի ԽՆԴԻՐ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ԱՇԽԱՏԻԼ

Հարաբերակցի գրեթե անծանօթ բժիշկ մը՝ ձոն - Ուուք Լի, որ նախապէս Առողջապահութեան Համաշխարհային կազմակերպութեան (ԱՀԿ) Թոքախտի կապուած ծրագիրը կը գլխավորէր, անցեալ Երկուշաբթի օր դարձաւ կազմակերպութեան ընդհանուր տնօրէնը՝ յայտարարելով, որ ՄԱԿի այս կազմակերպութիւնը յաւելեալ քայլերու կրնայ դիմել՝ օժանդակելու համար աղքատներուն:

Ան կը յաջողէր նորվեգիոյ նախկին վարչապետ Կրօ Հարլէմ Պրոնտիմանտի, որ յայտարարած էր, թէ երկրորդ նստաշրջանի մը համար իր թեկնածութիւնը պիտի չդնէ:

Մայիսին ՄԱԿի այս կազմակերպութեան 192 անդամներուն կողմէ ընտրուելէ ետք, Լի խոստացած էր վարակիչ հիւանդութիւններու գծով ընդհանրական աշխատակազմի եւ անոնց հակազդելու կապուած ցանցը ամրապնդել՝ ճշդելու եւ ըստ այնմ քայլերու դիմելու համար համաճարակներու դէմ:

«ՄԱՐՍը 21րդ դարու առաջին նոր հիւանդութիւնն է, սակայն անիկա վերջինը պիտի չըլլայ», ըսած է ան օրին:

Աշխարհի ամէնէն աղքատներուն, յատկապէս՝ Աֆրիկէի մէջ, չափազանց մեծ դժուարութիւններն ու տանջանքները նոյնպէս Լիի օրակարգին առաջնահերթութիւններէն պիտի դառնան:

«Աշխարհի մը մէջ, ուր առողջապահութեան մարզին մէջ յստակօրէն անընդունելի անհասարակութիւններ կան, շեշտը պիտի դնենք այն ծրագիրներուն վրայ, որոնք շահեկան են աղքատ, խոցելի համայնքներուն համար», յայտարարած է ան:

ՄԻՏԱն, Թոքախտի եւ մալարիան, որոնք միասնաբար տարեկան շուրջ 6 միլիոն մարդ կը սպաննեն, պէտք է առաջնահերթութիւններ դառնան տարեկան 1 միլիառ տոլարի կարելիութիւններ ունեցող կազմակերպութեան համար, որովհետեւ անոնց բեռը ամէնէն աւելի կ'իյնայ Աֆրիկէի ամէնէն աղքատ երկիրներուն վրայ, յայտնած է ան:

Լի, որ առաջին հարաբերակցի է, որ ՄԱԿի ենթակայ կազմակերպութիւն մը կը գլխավորէ, 1994ին դարձած է ԱՀԿի պատուաստումներու ընդհանրական ծրագրի տնօրէնը:

Դեկտեմբեր 2000ին ան նաեւ դարձած է այս կազմակերպութեան «Սթոքի Թի. Պի.» (Թոքախտին վերջ տայ)

Ա. Շ. Կազմակերպութեան նոր տնօրէնը խոստացած է ի խնդիր աղքատներուն, յատկապէս՝ Աֆրիկէի գիւղական շրջաններուն մէջ, քայլերու դիմել բարելաւելու համար անոնց առողջապահական վիճակը:

արշաւին պատասխանատուն եւ օժանդակած է համաշխարհային դրութեան մը հաստատման՝ Թոքախտի դէմ դեղերու հայթայթումին համար:

ՊՐՈՒՆՏՈՒՄՆԱՆ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐԿԸ

Լի կը ժառանգէ կազմակերպութիւն մը, որ յաջողեցաւ նորագոյն ՄԱՐՍ հիւանդութեան տարածումը կասեցնել:

Պրոնտիմանտ արդէն շատ բան ըրած է՝ հինգ տարեկան իր նստաշրջանին ընթացքին, կազմակերպութեան վարկը վերահաստատելու իմաստով՝ 1990ական թեւականներու սկիզբներու հարցերէն ետք:

Ան փոխարինած էր ճափոնցի դեղարան Հիրոշի Նաքաճիման, որուն պաշտօնավարութեան 10 տարիները վատ տնօրինումներու եւ փտածութեան ու կաշառակերութեան ամբաստանութիւններով հարուստ եղած էին: Իր պաշտօնավարութեան վերջին ամիսներուն Պրոնտիմանտ մեծ աշխատանք տարած էր ԱՀԿի 192 անդամ պետութիւնները առաջնորդելու դէպի ծխախոտի գործածութեան դէմ միջազգային համաձայնութեան մը գոյացումը:

ՄԱԿի կազմակերպութիւնը կը յուսայ, որ համաձայնութիւնը ի վերջոյ պիտի օժանդակէ ծխելու կապուած տարեկան շուրջ 5 միլիոն մահերու նուազեցման:

Պրոնտիմանտի կապերը եւ քաղաքական գիտութիւնը բանալի առաւելութիւններ նկատուած են, եւ ան կըրցած է յաջող կերպով առողջապահական բնոյթի օրակարգեր գետեղել մեծ ազդեցութեամբ միջազգային վեհաժողովներու ընթացքին:

Գործակալութեան պաշտօնատարներու համաձայն, Լի նոյնպէս հմուտ քաղաքագետ մըն է:

Ա. Հ. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ ԴԵՎԱՎԱՐ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԶՓՈՒՆԵՐՆԵՐՈՒ

Ա. Հ. Կազմակերպութիւնը ՄԱԿի մասնագիտական կազմակերպութիւններէն մէկն է, որուն թիրախը ամէնուն առողջապահական կարելի առաւելագոյն մակարդակ ապահովել է:

Ապրիլ 1948ին հաստատուած կազմակերպութիւնը, որուն կեդրոնը Ժընեւ կը գտնուի, ունի 192 անդամ պետութիւններ եւ կը կրօնավարուի իր անդամներով՝ Առողջապահութեան Համաշխարհային ժողովին ճամբով, որ տարեկան մէկ համագումար կը կայացնէ:

Անոր գլխավոր պարտականութիւններէն է վաւերացնել ծրագիրը եւ պիւտճէն ու որոշում կայացնել՝ քաղաքական կարեւոր հարցերու գծով:

Առողջապահութեան մարզին մէջ ընդհանրական առաջնորդ մը դառնալով՝ կազմակերպութիւնը չափանիշներ կը հաստատէ առողջութեան հարցերու առնչութեամբ, ինչպէս՝ պատուաստ եւ ուտելիքի ապահովութիւն: Անիկա նաեւ կանոնաւոր կերպով կ'այժմէականացնէ ցանկ մը՝ երկիրներու համար զլիւսուոր դեղերու առաջնահերթութիւնը ճշդելով:

Գործակալութիւնը կը գլխավորէ առողջապահական ընդհանրական նախաձեռնութիւններ, ինչպէս՝ անոր յաջող արշաւը, որ յանդած էր 1979ին ծաղկախտի վերջնականապէս բնաջնջման, ինչպէս՝ նաեւ՝ մինչեւ 2005 փոխին բնաջնջելու ընդհանրական ճիգերու արշաւը: Անիկա նաեւ կը մասնակցի աշխարհի տարածքին համաճարակներու հակողութեան աշխատանքներուն՝ թեք-ճիք օժանդակութիւն հայթայթելով եւ առողջապահութեան մարզի մասնագէտներուն իր ստացած տեղեկութիւնները փոխանցելով:

Կազմակերպութիւնը կը փորձէ ամէն ձեւով գործակցել պետութիւններու կառավարութիւններուն հետ, սակայն անհրաժեշտ պարագային, երբ հանրային ընդհանրական առողջութիւնը վտանգուի, անիկա կը քննադատէ կառավարութիւններու կողմէ քայլերու դիմելու եւ թափանցիկութեան պակասը:

Անիկա պատահած էր վերջերս ՄԱՐՍի համաճարակին ընթացքին, Չինաստանի կեցուածքին առիթով: Պրոնտիմանտ Ապրիլի սկիզբը յայտնած էր, որ Պէյճիկի իշխանութիւնները պէտք է աւելի կանխահար տեղեկագրած ըլլային օրին խորհրդաւոր հիւանդութեան առաջին պարագաներուն մասին:

Կազմակերպութիւնը նաեւ կ'առաջադրէ մշակել եւ ուրիշներու փոխանցել առողջապահութեան կապուած արհեստագիտութիւն, տեղեկութիւններ եւ չափանիշներ:

ԱՐԲԱՆԵԱԿՆԵՐ ԷՊՈՒԱ ԺԱՏՐԸ ԿԸ ՆԵՏԱՊՆԴԵՆ

Էպոլա ժառնգ սաստիկ արիւնհոսութիւն եւ բարձր ջերմութիւն կը բնորոշէր: Հիւանդուածներէն 70 առ հարիւրը մահացու է:

Գիտնականներու կարծիքով, ժառնգ ունի բնական «ընդունարաններ», ինչպէս՝ անասուններ, որոնք զայն կը կրեն, սակայն չեն հիւանդանար: Այդ «ընդունարաններ» կը գտնուին կեդրոնական Աֆրիկէի երկիրներու մէջ, ինչպէս՝ Կապոնի եւ Քոնոնի կազմակերպութեան մէջ:

Մարդիկ հիւանդութեամբ կը վարակուին, երբ իրենց ապրած վայրերուն մօտ այդ անասուններուն «կը հանդիպին»:

Այսուհանդերձ նման «ընդունարաններու» փնտրութեան խոչընդոտներ կը դիմադրուէ հեռու-ուր հողամասերու լայնածիր վայրերու մէջ, զորս պէտք է ստուգել եւ քննել:

Տեղացի մասնագէտներ որոշած են արբանեակներու օժանդակութեան դիմել՝ փնտրութեան ծիրը նուազեցնելու համար:

Կապոնի Բժշկադիտական հետազոտութեան միջազգային կեդրոնին հետազոտողները, որոնք իրենց տեղեկութիւնները կ'առնեն Անջրպետագիտութեան եւրոպական գործակալութենէն, կը փորձեն գտնել, թէ արդեօք այն վայրերուն մէջ, ուր էպոլայի համաճարակներ արձագանգուած են, շրջապատի կապուած հասարակ յայտարարներ ունին:

Եթէ այդ հարցումին պատասխանը դրական ըլլայ, ապա արբանեակներու հայթայթած տեղեկութիւնները կրնան օգտակար ըլլալ կասկածելի այլ վայրեր գտնելու, որպէսզի գիտնականներ կարենան հոն երթալ եւ իրենց բռնած անասուններուն արիւնը քննել:

ԱՀԿի մասնագէտներէն Ժան-Փիեռ Մէրթի համաձայն, արբանեակներու օժանդակութեամբ քարտէսներու պատրաստութիւնը կրնայ առողջապահութեան մարզի աշխատակրներուն բազմաթիւ տարբեր ձեւերով օգտակար ըլլալ, դիտել տալով, որ տեղական քարտէսները «30 տարիով փամանակավորէյ պեն»:

Արբանեակներու ճամբով տեղեկութիւնները օգտակար են նաեւ մալարիայի դէմ պայքարելու համար, որովհետեւ անոնք գիտնականներուն կ'ընեն, թէ զայն փոխանցող մթերը ո՞ւր ամէնէն աւելի կը բարձրանա:

Կանուխիւն կը ցուցաբերէ դեղերու հանդէպ:

Հետեւաբար գիտնականներ կը փորձեն նոր միջոցներ գտնել մարդաստան հարիւրը մահացու համար:

Լոնտոնի Սէյնթ Ճորժս հիւանդանոցին լոճկագիտութեան բաժանմունքին գիտնականներու մէկ խմբակը կ'ըսէ, թէ լուծում մը գտած է:

Անոնք սովորած րրած են մակարոյժը՝ «Ջնջելով» իրրեւ փոխադրամիջոց օգտագործուող մասնագիտական փորձէին մը, զոր անիկա կը գործածէ իր շրջապատէն կլիւքոզ (չաքար) առնելու համար:

Այս ձեւով նոյնիսկ դեղերու հանդէպ դիմադրողականութիւն ցուցաբերող տեսակները չեն կրնար գոյատեւել:

Գլխաւոր հետազոտող Սանտիա Քրիշնա յայտնած

վեր ամէնէն համապարփակ տեղեկագիրը:

Հակառակ դժուարութիւններուն, կազմակերպութիւնը կ'ըսէ, թէ օգտակար, ոչ շատ սուղ միջոցներ կան հիւանդութիւնը դարմանելու, կան խարդիլներու եւ հակակլի-ուի տակ առնելու:

Աֆրիկէ ամէնէն մեծ հարուածը կը ստանայ հիւանդութեան, որովհետեւ ան կ'ապրի ամէնէն «օգտակար», հետեւաբար ամէնէն մահացու մեթոդի տեսակը, որ հիւանդութիւնը կը փոխանցէ:

ՄԱԿի կազմակերպութեան համաձայն, տարեկան աշխարհի տարածքին մալարիայի առնուազն 300 միլիոն ծանրաւիշու պարագաներ կ'արձանագրուին՝ աւելի քան մէկ միլիոն գոհ պատճառով: Մահերուն շուրջ 90 առ հարիւրը Աֆրիկէի մէջ տեղի

Շտապօտոողներ կ'օգտագործեն արբանեակներ պայքարելու համար կարգ մը հիւանդութիւններու դէմ, որոնց կարգին՝ մալարիան, գտնելու համար, թէ զայն փոխանցող մեղր ամենէն աւելի ո՞ւր կը բարձրանա:

է. թէ կլիւքոզ փոխադրող փորձէին ժամանակը կարելի է արժեքաւորելու համար, սակայն անիկա 20րդ դարուն բնաջնջուած է բարեխառն կլիմայ ունեցող բազմաթիւ երկիրներու մէջ:

ՄԱԿի կազմակերպութիւնը կ'ըսէ, թէ հիւանդութեան կանխարգիւման միջոց մըն է միջատներու դէմ դեղերով սրկուած յատուկ ցանցերու գործածութիւնը՝ վարակումը նուազեցնելու համար:

Միտքամտնակ կանխարգիւլիլ եւ դարմանելի այս հիւանդութիւնը փայծաղը կը մեծցնէ եւ արեան բլիշներ կը սպաննէ, եթէ կանխարգիւլիլներ չզարմանուի: Անիկա արեան տկարութիւն, թոքերուն մէջ ջուր, սրտի հիւանդութիւն կը պատճառէ, ստապակազմակերպութիւնը Ապրիլին հրապարակած է Աֆրիկէի մէջ մալարիայի մասին տասնամեակէ մը ի

Պատրաստեց՝ Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ (Աղբիւրներ՝ «Պի. Պի. Սի.», «ՈՌՅԵՐԸ», ԱՅՓ)

Orientplus
KIBDABZ TRAVEL & TOURS

Touch New Worlds

Jarna

\$319

3 days - Direct Charter Flight
Every Tuesday starting from 8 July

Other Destinations
Boat Trip to Cyprus 3 Days
Cyprus & Greece
\$190 \$425

BOOK THIS WEEK AND GET 15% DISCOUNT
ASK FOR OUR FREE CREDIT FACILITIES

01.900598, 901598
03.258336, 256254
www.orientplus.com

ԿԻԼԻԿԻԱ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ

ՄԱՏԵՆԱՇԱՐԵՆ

6 ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐ

ՄՈՒՆԻՍԸ	ԵՆԵՆԱՅՈՐՈՒՄԵՆԸ
ՏՈՒՆԱՅՈՐՈՒՄԸ	ԲՆԱԿՆԱՅՈՐՈՒՄԸ
ԳՐՈՒՄԻՏ ԵՍՏԱԸ	ՎԱՍՊՈՒՄԱՆՎԱԿՈՒՄԸ

ԱՌԵՒՎԱՐՉԱՅԻՆ ԱՆՏԵՍՈՒԱԾ ՀԻՒՆԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԵՂԵՐՈՒ ՄՇԱԿՄԱՆ ՆԱԽԱՁԵՒՆՈՒԹԻՒՆ

«Առանց սահմաններու բժիշկներ» (էմ. էս. էֆ.) խմբակը եւ սեփական ու պետական մարզերու հինգ գործակիցներ Յուլիսի սկիզբը ընթացքի մէջ դրած են արշաւ մը՝ ընդհանրապէս դեղաշիմուքեան ընկերութիւններու կողմէ անտեսուած արեւադարձային հիւանդութիւններու դէմ դեղեր մշակելու համար:

Քունի հիւանդութիւնը ցեցէ «ձանձ»ից միջոցով կը տարածուի:

Առնճը կ'առաջադրեն շուրջ 250 միլիոն տոլար ներդրումով մը դալմանուումներ գտնել քունի, լէյշմանիախտի եւ Կապոնի հիւանդութեան համար: Մահացու այս երեք հիւանդութիւնները տարեկան շուրջ 350 միլիոնէն 500 միլիոն անձերու վտանգ կը սպառնան, ըստ «Առանց սահմաններու բժիշկներ» խմբակին:

Հիւանդութեանց մասին հետազոտութեանց ծրագիրներ չկան եւ գրեթէ ոչինչ կայ անոնց դէմ օգտակար դեղերու գծով: Նշեալ երեք հիւանդութիւնները գլխաւորաբար աղքատները կը հարուածեն բարգաւաճման ընթացքի մէջ գտնուող երկիրներու մէջ:

Առողջապահութեան Համաշխարհային կազմակերպութեան եւ բարեսիրական խմբակներու համաձայն, բժշկագիտական ընդհանրական հետազոտութեան հազիւ 10 առ հարիւրը կը վերաբերի հիւանդութիւններու, որոնք աշխարհի տարածքին հիւանդութեան 90 առ հարիւր պարագաները կը պատճառեն:

էմ. էս. էֆ. կ'ըսէ, որ «անտեսուած հիւանդութիւններ» կը հարուածեն մարդիկ, որոնք այնքան աղքատ են, որ առեւտրական գրաւիչ շուկայ մը չեն կազմեր նոր դեղերու առնչուող նարտարութեան հետազոտութեան համար:

Նախաձեռնութեան կը մասնակցին Գաբոնի Գաբոնի «Փասթօր» հիմնարկը, Հնդկաստանի Բժշկագիտական Հետազոտութեանց Խորհուրդը, Մալեզիոյ առողջապահութեան նախարարութիւնը, Ֆինլանդի Բժշկագիտական Հետազոտութեան Հիմնարկը եւ Պրագիլի «Օտուալտօ Քրուգ» հիմնարկութիւնը:

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ...

Շարունակում 4րդ էջին

Այս անգամ, կրոնական դաստիարակության խորհուրդի և ուսուցչական կազմի, որոնց թիվը շուրջ 50 ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ, եկած շրջաններին Հայկական, Տեղաբնակ, Թեյ Ապրիլային, Գամալիլին և Լաթա-...

Տեղաբնակական աղօթքի, «Իմաստուն շոր Յիսուս» աղօթք մարտի 1-ին կիրակնօրեային մարտի 1-ին երեք-ցուցումներ են տրվում խոսք կատարելու արժ. Ս. Արսենյանի, Սարգիսյանի, առաջին հերթին յայտնելով իր շնորհակալական ու երախտագիտական խոսքը: Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. Վեհափառ հայրապետին, որուն հայրական գործընկերները անպակաս է կիրակնօրեային դպրոցներին: Շնորհակալական խոսք՝ առաջնորդ սրբազան Տոր: Սուրեն սրբազանին, վարիչ տնօրենին և հայր սուրբին, որոնք միշտ քաջալեր ու սատար կը հանդիսանան կիրակնօրեային դպրոցի աշխատանքներուն:

Այս վարիչ տնօրենը իր ողջունի խոսքը փոխանցեց ներկայիցներուն, շնորհակալություններով ու միշտ պատրաստ ըլլալու հրամայականը:

Չորս օրերու վրայ տարածուած յայտագիրը կ'ընդգրկէր դասախոսութիւններ՝ «Ս. Գրիգոր Նարեկացի Աղօթասացը եւ Նարեկացիին աղօթքի ըմբռնումը» եւ «Պատարագի բացատրութիւնը Հին ու Նոր Կտակարաններու մէջ եւ այսօր», Աստուածաշունչի սերտորոնթիւն, շարականներու երգեցողութիւն, առաւօտեան եւ գիշերային ժամերգութիւններ, ինչպէս նաեւ խմբային աշխատանքներ: Յայտագիրին մաս կը կազմէր նաեւ խորհրդակցական ժողով, ուր կարգադրուեցան խորհուրդի եւ շրջաններու երկամեայ եւ միամեայ տեղեկագիրները:

Համագումարը իր ավարտին հասաւ սուրբ եւ անմահ

պատարագով Քեսապի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ: Պատարագի ընթացքին վարիչ տնօրենը իր խօսքը փոխանցեց ներկայիցներուն յիշելով, թէ «Անցնող չորս օրերու եղան աշխատակազմին հետ: Թող որ մենք եւս որպէս կիրակնօրեայ դպրոցի ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ, առաքելներուն նման ոչ միայն տաղաւարներ չինքնք, այլ՝ մենք տաղաւարներ ըլլանք մեր մէջ բնակեցնելու համար Քրիստոսը, եւ ատով լուսաւորելու մեր շրջապատը, մանաւանդ մատղաշ սերունդը, որուն պարտաւորութիւնն ու պարտականութիւնը ունինք մենք, իբրեւ Քրիստոսի առաքելներ, որովհետեւ «Ինչ որ կուտանք մերը չէ, այլ մեզի տրուածն է որ կը տանք»:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like Պէտրոսի սակարանի մէջ օտար դրամահիշներու փակման սակագները, Սուրբազան թղթակի, Իրաքեան տինար, Քուրթեան տինար, Զորդանանեան տինար, Պահիլեյեան տինար, Ա. Մ. Էմիլիոսեան տինար, Քաթարեան դիալ, Սէլուսական դիալ, Օմանեան դիալ, Եգիպտական կինէ, Անգլիական սթրիլին, Չուիցերիական ֆրանք, Թրքական իրա, Կիպրական փառուտ, Ճափոնական հալար եէն, Ափրիկեան հալար ֆրանք, Ամերիկեան տոլար, Քանադական տոլար, Աւստրալիական տոլար, Եւրօ.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes ՌՍԿԻ, Անգլիական մէկ ոսկի, Իրանեան մէկ ոսկի, Օսմանեան մէկ ոսկի, Մեքսիքական փէսուս, Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի, Մէկ օնս ոսկի, Մէկ օնս արծաթ.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes Սմբիկեան տոլարի փոխանակման սակերը, Եւրօ, Քանադական տոլար, Չուիցերիական ֆրանք, Ճափոնական եէն, Մէկ սթրիլին, Մէկ քիլոկրամ, ՍՈՒԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes Գիճի Ա. ճշդում Գիճի Բ. ճշդում, Ա. կարգ, Բ. կարգ.

ԼՈՒՍԱՅՈՒՆ ԱԼԵՅԱՆԵԱՆ ՀԵՌ. 01-252852

ՆՆՅՆՆԻՆ ԿՐԱՆԻ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 Մարտին 20 Ապրիլ) Եթէ ամուրի էք, այսօր պիտի ունենաք կայծակնային սիրահարութիւն մը: Արդեօք պիտի տեսէ: Այսուհանդերձ օրուան այս ուրախութիւնը պիտի յուսադէ ձեզ: ՅՈՒԼ (21 Ապրիլին 21 Մայիս) Անցեալի օրերու մասին մի՛ մտածէք: Եթէ ընտանեկան հարցեր ունեցած էիք, մէկ կողմ գետեցէք այդ հարցերը: Այսօր ուրախ էք, շարունակեցէք նոյն տրամադրութեամբ ապրիլ:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսին 21 Յունիս) Հին օրերէն մնացած քեզը կամ ոյր պիտի չըբանայ այսօր, ձեր եղբայրներուն կամ քոյրերուն հետ ձեր յարաբերութիւնները պիտի բարելաուի: Օրը բախտաբեր է: Ձանցեցէ այս տրամադրութիւնը պահպանել ընդմիջտ: ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսին 23 Յուլիս) Ուեւ մեկուսի հետ դրամական խնդիր մի՛ արձարձէք: Օրը ընդունեցէք այնպէս ինչպէս որ է: Հանդուրժող եղբէր եւ սիրալիր: Մուռ երես մնալը ձեզմէ կը հեռացընէ նոյնիսկ ձեր բարեկամները:

ԱՌԻԻԾ (24 Յուլիսին 23 Օգոստոս) Օրը շատ գուարթ պիտի անցնի. պարեցէք, երգեցէք, համբուրեցէք որուն որ կ'ուզէք: Այսօր պիտի հետեւիք «քեզ ընդդէմ քեզ չի պակսիր» իմաստութեան: ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսին 23 Սեպտեմբեր) Այսօր քիչ մը կասկածամիտ էք, ինքնավստահութիւնը պակասած է: Սպասեցէք քանի մը օր եւս որոշում մը տալու համար: Հետեւեցէք օրուան պահանջներուն: ԿԵՒԻՔ (24 Սեպտեմբերին 23 Հոկտեմբեր) Որոշում մը գարգացնելու եւ գործի վերածելու համար ստիպողական տրամադրութիւն մի՛ ունենաք. ան պիտի յառաջանայ ինքնաբերաբար: Համբերութեամբ շատ կը շահիք: ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերին 23 Նոյեմբեր) Եթէ արձակուրդ առնելու պատրաստուած էիք, այսօր պիտի ստիպուիք նոր գործի մը պատճառով յետաձգել կայն եւ քանի մը օր ետ ձեռնարկել արձակուրդի: ԱՆԵՂՆԱՌՈՐ (24 Նոյեմբերին 21 Դեկտեմբեր) Եթէ որոշած էք արձակուրդի մեկնելի, այսօր օդանաւին մէջ տեղ պիտի չըլլայ. ուրեմն պետք է սպասէք քանի մը օր եւս: Այս պատճառով մի՛ տրտմիք, այլ ըսէք. «Խորհուրդ մարդկանց, կամքն Աստուծոյ»: ԱՅԾԵՂՁԻԻ (22 Դեկտեմբերին 20 Յունուար) Բարեկամ մը կարիք ունի դրամական ձեր օգնութեան, բայց դուք պիտի չկարենաք գոհացնել զինք, որովհետեւ դուք ալ ձեր կարգին ունիք կարիքներ: ԾՈՎԱՆՈՅԸ (21 Յունուարին 19 Փետրուար) Ձեր ընտանեկան կամ ամուսնական կեանքը պիտի ունենայ խոցելի կէտ: Գծտուած էք ձեր ընկերոջ կամ կողակիցին հետ, երկուքդ ալ կը յամառիք հաշտութեան առաջին քայլը առնելու. ափսոս... ԶՈՒԿ (20 Փետրուարին 20 Մարտ) Աշխատանքի ձեր վայրին մէջ մթնոլորտը լարուած պիտի ըլլայ, պիտի շղայանանք, բայց պիտի ստիպուիք հսկել զուր ձեր վրայ, որպէսզի սխալ բառ մը դուրս չտար ձեր բերեցէ:

DAY WATER advertisement with image of water bottle and text: 'Clean & Safe Water Under Hygienic Condition', 'Free Delivery 19 Litre @ 2000L.', 'Approved By Samoya Cool'.

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 5499 Պատրաստեց՝ Ս.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

Table with 10 columns and 10 rows for a word search puzzle.

- 1. Հանգոյց - Մարտունիի գիւղերէն:
2. Ականակիտ (հակ.) - Արական անուն:
3. Սեւ ազուռ - Մեր հին դրացիներէն:
4. Զայնակից տառեր - Գեղեցիկ արքայ - Իգական օտար անուն:
5. Պագշտ, յայրատ:
6. Ներսի - Յուդական անուն:
7. Թանձր թուր - Շատակեր:
8. Յարաբերական դերանուն - Հանդիսավայր:
9. Դեւ - Հայաստանի հնավայրերէն (հակ.):
10. Արական օտար անուն - Մովսիս թուրաւար կենդանի:

ԹԻՒ 5498 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԹՈՒՄԸ

Table with 10 columns and 10 rows for a word search puzzle.

ROMEO & JULIET advertisement for the Zouk Mikael International Festival 2003, featuring the Ballet & Symphony Orchestra of the Kremlin Theatre, July 30.

Լիբանանի ամառնային միջազգային փառատօններուն վրայ կու գայ աւելնալու նոր փառատօն մը եւս: Վաղը իր առաջին քայլը կ'առնէ Չուր Մքայէի միջազգային փառատօնը, որ իր բացումը կը կատարէ Քրեմլին թատրոնի պալէի խումբին եւ սինֆոնիքնոսային փառատօնի մեկնաբանութեամբ դասական արուեստի գոհարներէն «Ռոմէո հնտ ձիւլիէթ» պալէի մատուցումով: Մինչեւ 27 Սեպտեմբեր երկարող Չուր Մքայէի փառատօնը պիտի ներկայացնէ միջազգային հռչակ վայելող հինգ խումբեր: Յունիս 30 միակ էլոյթով մը հանդիսատեսներուն պիտի մատուցուի պալէին մէկ եզակի մեկնաբանութիւնը: Պալէի 90 պարողներուն եւ 30 նուագողներուն այս մեկնաբանութեան է նուսակալ պալէի սինթէզը: Պարտիզի «Սթոն Տլաուրը», Չայրովսիի «Նաթր-րէքըրը», «Ռոմէո հնտ ձիւլիէթ»-ի էլոյթը աւելի փառաշուք կը դարձնէ Ռուսիոյ նախագահական նուսակալութիւնը: Երաժշտութեան պարադրուսի եւ ներկայացումի տպաւորիչ միաձուլումով մը «Ռոմէո հնտ ձիւլիէթ» պալէի վայելքի պատեր պիտի պարզեն լիբանանցի հանդիսատեսին: Նշենք, որ Չուր Մքայէի փառատօնին յայտագիրները տեղի պիտի ունենան հոսմանական վերանորոգուած ամփոթարտոնին մէջ, երեկոյեան ժամը 8:00ին:

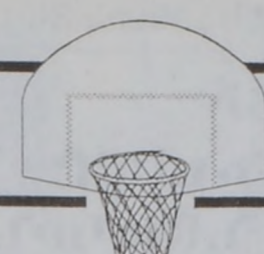
ԱՅՍՕՐ advertisement with logo and text: 'Յուդական ցուցահանդէս՝ «Նուվօ Թալան», Սինթիա Քարամի եւ Նայա Տապաթի գործերը, «Յընել» ցուցասրահ, մինչեւ 21 Սեպտեմբեր: Նկարչական հաւաքական ցուցահանդէս, «Ժանին Ռուպէյ» ցուցասրահ, մինչեւ 22 Օգոստոս: Արկածախնդրական խաղերու փառատոն՝ «Էքսքրիմ Էսթեյլըր Փարք» Պիէլ, մինչեւ Օգոստոսի վերջը: Ձեռնգրման արուեստի գործերու ցուցահանդէս՝ Նատա Սըհնաւիի «Աքազաքար. ֆրաքսիոն տը մեմուարը», մինչեւ 31 Սեպտեմբեր, Նահատակաց հրապարակ:

ԱԶԳԱԿ 50 ՏԱՐԻ ԿՈՄՄԵՆՏ 29 Յունիս 1953 ՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐԸ ՎՐԱՅԵՐԷՆ... ՎՐԱՅԻ ԳՐՈՂՆԵՐԸ ՀԱՅԵՐԷՆ 1930ին Վրաստանի մէջ լոյս տեսաւ բանաստեղծ Յակոբ Յակոբեանի երկերու ժողովածուն: Ա. Իսահակեան սիրուած է վրացիներէն: Անոր երկերու ընտիր ժողովածուն եւս տպուած է Վրաստանի մէջ, վրացերէն: Վրացերէնի թարգմանուած են Շիրվանգադէի «Քառս»ը, «Արտիստ»ը, Աբովեանի «Վերք Հայաստանի» երկեր հատուածներ, Սուրբուկեանի թատաղանքը: Շուտով վրացերէնի պիտի թարգմանուին նաեւ Գեղամ Սարեանի բանաստեղծութիւնները: ԱՅՍՕՐ 29 ՅՈՒՆԻՍԻՆ 1993- ՍԱԿԻ Ապահովութեան Խորհուրդը կ'որոգորդէ Աղղամի գրաւույն դատապարտող թիւ 853 բանաձեռը:

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն

ԱՇԽԱՐՀ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԱՄՈՅԵԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՓԻԼՆԻԿ ԱՄՐԱՊՆԴԵՅ ԻՐ ԴԻՐՔԸ

Հայաստանի ֆուտպոլի ախոյեանության 13րդ հանգրուանի մրցումներում, Հայաստանի ախոյեան Փիլնիկ Երեւան անցեալ Կիրակի օր 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Կապանի Լեւոնգործը: Յաղթական կազմին երկու անպատասխան կոլերը նշանակեցին Ռաֆայել Նապարեան (74րդ) և Լեւոն Պաչաճեան: Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, ընդհանուր դասաւորման պարագուծի դիրքը գրաւող Փիլնիկ ունեցաւ 33 կէտ:

Անոր անմիջական մրցակիցը՝ Բանանց Երեւան 9-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Տիւնաձօ-2000ը: Արա Յակոբեան նշանակեց չորս կոլ (52րդ, 67րդ, 84րդ և 87րդ), մինչ մնացեալ կոլերը նշանակեցին Արամ Յակոբեան (72րդ և 90րդ) և ուրբանացի նորեկ մարզիկներ՝ Կիփաչիուք (22րդ), Եուչեր (28րդ) և Կոնտրատենկո (65րդ): Նշենք, թէ իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Բանանց ունեցաւ 29 կէտ:

Յրդ դիրքին վրայ գտնուող Շիրակ Գիւմրի 3-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Միքա Աշտարակէն:

Վերջապէս չորրորդ և վերջին ճակատումին Կոտայք Արմավեան 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Արաքս Երեւանը: Յաղթական կազմին երկու կոլերը նշանակեցին՝ Արշակ Ամիրեան (61րդ) և Միքայէլ Ղաիրամանով (67րդ):

ՓԻՐԷՔ ԱԹԼԵԹԻԶՄԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ՀՐԱԻՐ ԿԸ ՍՏԱՆԱՅ

Ֆրանսայի աթլետիկ մի պատասխանատուները երէկ յայտնեցին, թէ Ողիմպիականի ախոյեան Մարի - ժոպէ Փիրէք տակաւին առիթը ունի վերադառնալու և իր մասնակցութիւնը բերելու Օգոստոս 23էն 31 Փարիզի մէջ տեղի ունենալիք աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն:

35 տարեկան Փիրէք, որ երեք տարիէ ի վեր իր մասնակցութիւնը չի բերեր որեւէ տեսակի մրցումներու, վերադառնալու պարագային պիտի մասնակցի 4 x 400 մետր վազքի մրցումներուն:

ՄԵՔՍԻԲԱ ԶԱՇԵՑԱԻ ԲՈՆԵԱՔԱՅԻ «ԿՈՆՏ ԲԱՓ» ՄՐՑԱՇԱՐՔԸ

Քոնքաքաֆի «Կոնտ Բաֆ»ի ֆուտպոլի մրցաշարքին աւարտականը, որ տեղի ունեցաւ երէկ Մեքսիքո քաղաքի «Ալթեքս»ի դաշտին վրայ, վերջ գտաւ Մեքսիքայի յաղթանակով, որ 1 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց մրցաշարքին հիւր խումբը՝ Պրապիլը:

Մրցումին «որք» կոչը նշանակուեցաւ «Կոլտըն» կոչով, շնորհիւ՝ Տանիէլ Օսորնոյի

Մեքսիքայի մարզիկները՝ իրենց շահած բաժակով

Տանիէլ Օսորնո

(97րդ), որ խաղի բերելէ ետք պրապիլիցի երկու յետասպանները պարտութեան մատնեց բերդապահ Կոմէշը:

65 հազար համակիրներու ներկայութեան Պրապիլ ունեցաւ հապի քանի մը առիթ, որոնցմէ ամէնէն կարելորդ եղաւ Ա. կիսախաղին Քաքայի ստեղծած առիթը, որ սակայն չհասաւ իր նպատակին:

Պրապիլի հաւանաբար յաջողէր յաղթանակ մը արձանագրել, եթէ եօթ յետասպաններով պաշտպանողական խաղաոճ մը չկիրարկէր:

Այսպիսով, Մեքսիքա չորրորդ անգամ ըլլալով տիրացաւ «Կոնտ Բաֆ»ի ֆուտպոլի մրցաշարքին: Նախապէս, ան այդ մէկը շահեցաւ՝ 1993ին, 1996ին և 1998ին:

Նշենք, թէ երրորդ դիրքի մրցումին Միացեալ Նահանգներ 3 - 2 արդիւնքով պարտութեան մատնեցին Քոստա Ռիքան:

ԹԵՆԻՍ

ՔԼԻՍԹԵՐԶ ՇԱՀԵՑԱԻ ՍԹԷՆՅԸՐՏԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԸ

Սթենֆորտի մէջ (Քալիֆորնիա, Մ. Ն.) տեղի ունեցած աղջկանց թենիսի միջազգային մրցաշարքին աւարտականին, պէլճիքացի Քլիսթերց (դասուած՝ 2րդ) 4 - 6, 6 - 4 և 6 - 2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ետք ամերիկացի Ճենիֆր Քալիֆորնի (դասուած՝ 3րդ) տիրացաւ տիտղոսին:

20 տարեկան պէլճիքացին, որ այսպիսով շահեցաւ այս տարուան իր հինգերորդ տիտղոսը, 1 ժամ և 55 վայրկեանի ընթացքին պարտութեան մատնեց Քալիֆորնի: Այս տարի ան նախապէս շահած էր Տուպայի, Ինտիրն Ուէլչի, Հոմսի և Հերթոկենպոշի տիտղոսները:

Իր ասպարէզին ընթացքին Քլիսթերց այսպիսով Քալիֆորնիի դէմ կ'արձանագրէ 15րդ յաղթանակը:

Նշենք, թէ քաղաքի աւարտականին իր կատարած մրցումին, Քլիսթերց 4 - 6, 6 - 0 և 6 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնած էր Կոլիգերիսիայ Մարի - Գալիանէ Միքայէլեանը:

ՊԻՏՏԻՍՆՍՓՈՒՍԻ մէջ (Մ. Ն.) տեղի ունեցող տղոց թենիսի միջազգային աւարտականին, թի 1 դասուած ամերիկացի Էնտի Ռոտիք տիրացաւ տիտղոսին՝ 7 - 6 և 6 - 4 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ետք այս մրցաշարքին 2րդ դասուած թայլէնտցի Փարատրն Արիշափանը:

Ամերիկացին, որ այսպիսով տիրացաւ այս տարուան իր երրորդ տիտղոսին, իր մրցակիցը պարտութեան մատնեց մէկ ժամ և 23 վայրկեանի ընթացքին: Նշենք, թէ ան ստացաւ նաև 74 հազար ամերիկեան տոլարի չէք մը, իսկ Փարատրնը՝ 43 հազար ամերիկեան տոլարի:

Փարատրնի հետ իր ունեցած չորս հանդիպումներէն երեքին յաղթանակ արձանագրած Ռոտիք, այսպիսով իր ասպարէզին ընթացքին շահած ութ տիտղոսներէն վեցը շահած եղաւ Միացեալ Նահանգներու մէջ:

ՈՒՄԱԿԻ մէջ (Խրուսթա) տեղի ունեցող տղոց թենիսի միջազգային մրցաշարքին աւարտականին թի 1 դասուած սպանացի Քարլոս Մոյա 6 - 4, 3 - 6 և 7 - 5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ետք իտալացի Ֆիլիփո Վոյանտրին (թի 7) տիրացաւ տիտղոսին:

Այսպիսով, Մոյա իր ասպարէզին ընթացքին չորրորդ անգամ ըլլալով տիրացաւ այս տիտղոսին:

ՊԱԹԻՍԹՈՒԹԱՅԻՆ, ԷՅԵՆՊԵՐԿԷՆ ԵՒ ԼԸՊԵՑՅԻՆ ԵՏՔ ՀԻԵՐՐՈ ԵՒՍ ՔԱԹԱՐ ՊԻՏԻ ՄԵԿՆԻ

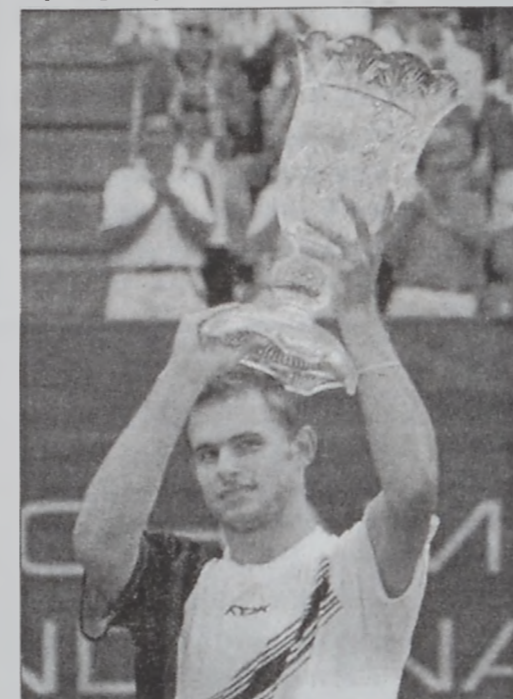
Ռէալ Մատրիտի նախկին խմբապետ՝ Ֆեռնանտո Հիերո կը մտադրէ մեկնիլ Քաթար և պայմանագրուելու մը ստորագրել տեղւոյն կազմերէն մեկուն հետ, որուն անունը շատ հաւանաբար յետաւորայն շուտով:

Կը թոյնի, թէ վերջերս մարզիկներու «կեդրոնատեղին» Քաթար սկսած է դառնալ, նկատի ունենալով, որ հոն հաստատուած են արժանաբարիցի կապիթէլ Պարիսթուրա (միացած՝ Արապիի), գերմանացի Շթեֆան Էֆենպերկ (դարձեալ՝ Արապիի), ֆրանսացի Ֆրանք Լրպտօֆ (միացած՝ Սաատի) և ուրիշներ:

89 անգամ Սպանիոյ ֆուտպոլի ազգային խումբին շապիկը կրած 35 տարեկան Հիերո, 14 տարի կրած է Ռէալ Մատրիտի շապիկը:

Էլմ Էլիսթերց և...

... Էնտի Ռոտիք՝ իրենց շահած տիտղոսներով

ԼՈՂԱՐՇԱԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄՈՅԵԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ 12 ՈՍԿԻ ՄԵՏԱԼՈՎ ԳՐԱԻՏ ԱՌԱՋԻՆ ԴԻՐՔԸ

Պարսելոնայի մէջ (Սպանիա) անցեալ շաբաթվերջին աւարտեցան աշխարհի լողարշաւի ախոյեանութեան մրցումները, որոնց ընթացքին աշխարհի 13 նոր մրցանիշներ հաստատուեցան:

Մետալներու ընդհանուր դասաւորման մէջ Միացեալ Նահանգներ հանդիսացան առաջին, շահելով 12 ոսկի, 13 արծաթ և 6 պրոնչ մետալներ, 2րդ դիրքը գրաւեց Ռուսիա, իսկ 3րդ դիրքը՝ Աւստրալիա:

Միացեալ Նահանգներու շահած 12 ոսկի մետալներէն երեքը շահեցաւ Մայքըլ Ֆէլիս, որ միեւնոյն ժամանակ աշխարհի հինգ նոր մրցանիշներ հաստատեց:

Ստորեւ՝ Պարսելոնայի մէջ տեղի ունեցած լողարշաւի աշխարհի 10րդ ախոյեանութեան մրցումներուն մասնակից երկիրներուն վերջնական դասաւորումը:

	ՈՍԿԻ	ԱՐԾ. ՊՐ.
Միացեալ Նահանգներ	12	13 6
Ռուսիա	10	5 6
Աւստրալիա	8	12 6
Չինաստան	7	4 8
Չերմանիա	5	6 5
Ճափոն	3	3 3
Հոլանտա	3	2 2
Իտալիա	3	1 1
Բրիտանիա	2	3 3
Ուկրաինա	2	3 2
Բանատա	2	0 1
Հունգարիա	1	4 1
Սպանիա	1	2 3
Լեհաստան	1	1 0
Ֆրանսա	1	0 2
Ֆիլիպին	1	0 1
Պիլիպին	1	0 0
Չեխիա	0	2 0
Սլովաքիա	0	1 1
Դանիա	0	1 0
Խրուսթիա	0	1 0
Ռումանիա	0	0 2
Պուկարիա	0	0 1
Մեքսիքա	0	0 1
Շուէտ	0	0 1
Սերպիա	0	0 1
Հար. Ափրիկէ	0	0 1
Թունիզ	0	0 1

ՌՈՆԱԼՏԻՆԻՕ ԵՒ ՌԻԵԱՄՐՏ ԻՐԵՆՑ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐԵՑԻՆ ՊԱՐՍԱՅԻ շԵՏ

Ռոնալտիցի, որ կը փորձէ գերազանցել Ալեգիո Թաքիմարտի

Պրապիլիցի միջազգային մարզիկ՝ Ռոնալտիցի երէկ առաջին անգամ ըլլալով կրեց իր նոր ակումբին՝ Պարսելոնայի շապիկը, երբ ֆուտպոլի բարեկամական մրցումի մը ընթացքին Պարսա ձակատեցաւ Եուվենթուսի դէմ: Ֆրապիլիցի մէջ (Մ. Նահանգներ) կայացած մրցումը թէն վերջ գտաւ 2 - 2 արդիւնքով, սակայն Պարսելոնա փենալթիներով յաղթական դուրս եկաւ:

Նշենք, թէ սպանական կազմին նոր մարզիչը՝ հոլանտացի Ֆրանք Ռիքարտ իր կարգին իր առաջին մրցումը կը կատարէր: 40 տարեկան Ռիքարտ անցեալ ամիս ստանձնեց իր պաշտօնը, փոխարինելով սերպ Ռատոմիր Անթիլը:

Փարիզ Սէն ժեռմէնի նախկին մարզիկ 23 տարեկան Ռոնալտիցի, որ դաշտ ներկայացաւ 46րդ վայրկեանին, թէն կոլ նշանակեց, սակայն յայտնեց, թէ ինքիւնք շատ ուրախ կը զգայ Պարսայի շապիկը կրելով:

Պարսելոնայի երկու կոլերը նշանակեց արձանաբարիցի Սալիէ Սալիլա (28րդ և 41րդ), իսկ Եուվենթուսի կոլերը՝ Մարքո Տի վայո 86րդ և Տապիլիցի Միքըլի (87րդ):

Սպանական կազմին մաս կազմող հոլանտացի միջազգային լատաքապի Փաթրիք Քլոնիքի խումբին կատարած այս մրցումէն բացակայեցաւ, որովհետեւ երբ խումբը Պարսի օղակայանը ժամանեց, ամերիկեան իշխանութիւնները մերձեցին անոր անցազոր տալ, հետեալ քար ան օղակայանէն ուղղակի վերադարձաւ Սպանիա:

Անոր անցազոր չտրամադրելու պատճառով այն էր, որ Քլոնիքի 1995ին Հոլանտայի մէջ ունեցաւ արկած մը, որուն պատճառով զոհ գացած էր անձ մը:

ԱՌՅՍ ՏԵՄԻՆ

ՄԱՐՁԻԿ

ԻՐ. ՍԱՐԻ, 2003
ԹԻՒ 5-6 (251-252)

800 ՊԱՏԳՄ ԺՈՂՈՎ

ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

- «Մարզիկ»ի այս թիւով տեսնել՝
  - Խմբագրական «... և ծառայել հայրենիքիս»
  - Պաշտօնական բացումը
  - Գիր օրհնութեան և գնահատանքի - Արամ Ա. Կաթողիկոս
  - Հ.Մ.Ը.Մ.ի 8րդ Պատգամաւորական Ժողովը անկախ Հայաստանի մէջ
  - Նախագահ Քոչարեան Հ.Մ.Ը.Մ. մեծ դեր ունի Հայաստան-Սփիւռք յարաբերութիւններու պարզացման և խորացման մէջ
  - Պատգամաւորական Ժողովի յարգանքի տուրքը Մեծ Եղեռնի նահատակներուն
  - Հ.Մ.Ը.Մ.ի 85ամեակին նուիրուած փառաշուք ճաշկերոյթ՝ Երեւանի մէջ
  - Մեր տեսակը հաստատելու ենք Հայաստանում - Հրանդ Մարգարեան
  - Սերունդ պատրաստելու առաքելութեամբ - Խմբագրական «Գրօշակ»ի
  - Կազմակերպչական աշխատանքի քառամեակ - Հարցալրոյց «Երկիր»ի
  - «Կարեւորագոյն օրակարգը» - Ստեփան Տէր Պետրոսեան
  - Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արմատոնները - Պետրոս Ծենմեան
  - Հ.Մ.Ը.Մ.ի 90 մասնաճիւղերու անդամական տախտակներ
  - Երեւոյթներ 8րդ Պատգամաւորական Ժողովէն 85ՄԵԸԿ
  - Յարգանքի և մեծարանքի տուրք Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներէն Գրիգոր Յակոբեանի
  - Սկսուտը սուտ չի խօսիր - Յ. Գեղարդ
  - Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան օրէնէն յուշեր (Դ) - Շաւարշ Ա. Քինյ, Մեհրապեան
  - Տէ՛ր եղէք ձեր պապերուն արեան կանչին - Սամուէլ Մկրտիչեան

Թիւր Կ'ընդգրկէ նաև Հ.Մ.Ը.Մ.ական կեանքի անդրադարձներ Զաւակբէն, Լոնտոնէն, Յունաստանէն, Սուրիայէն և Լիբանանէն: 76 էջ՝ Մակ' 6000 լ.ո.:

Ներդիր՝ 8րդ Պատգամաւորական Ժողովին նուիրուած որձմար:

Ստանալու համար դիմել Համագազինի գրախանութի:

